KANSALLISKIRJASTO - NATIONALBIBLIOTEKET
101 064 9741

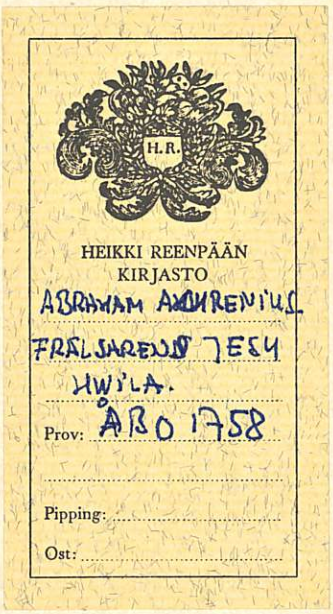

I. H. I. N.

Frälsarens JEsu Hwila

I The Trognas Hjertan;

Hwaruti

Om

The uprichtiga och beständiga Trognas tilstånd i gemen

I Then

Förbijgångna/ Närwarande och Förestående Tiden,

Samt om theras hjertans besynnerliga beskaffenhet/

Jämwäl

Om tiden til JEsu hwila/ och änteligen om JEsu hwila både i sig sielf/ som ock i anseende til the Trognas hjertan/ enfalleligen handlas

Uti en Predikan öfwer den Sjette Acten om JEsu Begrafning, hållen om Långfredagen i afton-Sången, den 24. Martij 1758. uti Nousis Sokns församling, samt, efter Predikans första utkast, uppå Swenska i dagshjuset utgifwen

Af

ABRAHAM ACHRENIUS.

ÅBO/ Tryckt hos *Directeuren* och Kongl. Boktryckaren i Stor-Förstend. Finland/ JACOB MERCKELL, 1758.

Kongl. Maij:ts Tro-Man
och Öfwerste wid Armeen,
samt
Öfwerste Lieutenant wid Kongl. Maij:ts Lif-Dragoune Regemente,
Högwälborne Herr Baron

CLAES FLEMMING,

Riddare af Kongl. Maij:ts Swärds Orden.

HELSINGIN YLIOPISTON KIRJASTO

TWenne besynnerliga orsaker / Högwälborne Herr Baron och Öfwerste / förmå hos mig / at icke kunna längre underlåta / at frambringa något i dagsljuset / som för Herr Baron och Öfwersten måtte i synnerhet nedläggias i åtancka om min ämbetes plicht / och annors djupa erkänsło af all bewijst Nådig ynnest: nemligen den ena orsaken är fuller Herr Barons och Öfwerstens Höggunstiga wälgierningar emot min ringaste person / både i gemen / och i synnerhet wid wißa tilfällen: Enkannerligen tå jag 1754. om Kyndermäßo dagen uppå Wilnäs Sätesgård / just före en ämnad predikan om morgonen / swårligen sjuknade / och thersammastädes / genom Herr Barons och Öfwerstens Höggunstiga omwårdnad / blef / under det sjukdomen war som swåraft / i några dagar

på

på thet ömmaste/ och/ wid strax igenom GUDs wälsignelselse hafve och brukade Medicamenter, för hända fördelachtigare skött/ än om jag warit hemma stadd wid sjukdomens början: då äfwen så starckt yrwäder inföll den tiden/ at jag icke ens kunde få något bod til mina käregna. Besynnerligen lyste denna ömhet i Herr Barons och Öfwerstens egna ofta besök under min sjukdom i min kammare: andra otaliga tilfällen kunna ej upräknas och omröras: enkannerligen tå jag haft tid och tilfälle at predika uppå Herr Barons och Öfwerstens Sätes boställe i Nynäs, såsom hörande under thetta Pastorat. Jhwilcket alt jag stadnar i wördsammaste ärkänsla och ödmjukaste tacksamhet.

Then andra orsaken är ännu tilkommen/ i thet jag i denna framledna tid/ för andra oundwikeliga hinder skul/ mera sällan än jag önskat haft tilfälle at predika/ så för thet ringa antal af den Swenska församlingen i denna Sokn i gemen/ som ock i synnerhet i Högwälborne Herr Barons och Öfwerstens närwaro/ enkannerligen i förledne Påskhelg/ då ingen Swänsk predikan ske kunde. Alt förthenskul/ såsom jag genom GUDs Nåd för den Finska församlingen/ efter då öfwerstånden sjukdom/ alloredan fådt å wanlig dag denna predikan förehålla/ så är ock min önskan/ i brist af lägligare tilfälle/ at nu för den Swänska församlingen/ til en wälment ämbetes erindran/ genom tryckets låta utgå denna ene af mina hafde predikningar i omrörde Helgedagar: förmodandes/ at som jag genom GUDs Nåd/ wid detta ämnets

widare

widare utarbetande och betrachtelse sielf funnit hugnad / at ock hwart och ett til Frälsarens JEsu kärlek bögt hjerta, ther uti worde finnande något / som lända skulle til thes Sjåls upmuntring / at både öfwerlåta / och at sedan genom samma HERrans Nåd bibehålla sitt hjerta til Frälsarens JEsu andeliga boning och hwilostad intil ändan: emedan hjertat är thet rum som HERren hafwa wil / allenast thet i en sann omwändelses ordning ifrån synden til Gud / til en sådan helgad boning / ifrån synda orenligheten genom Trona renad warder (Act. 15:9. Eph. 3:17. Gif mig, min son, titt hjerta, och låt tinom ögon mina wägar behaga; heter thet i Prov. 23:26.

Och då för omrörde orsaker skul / Herr Baron och Öfwersten jag detta arbetet i synnerhet i ödmjukhet tilägna skolat; så anhåller wid denna min åtagna dristiga frihet om Högwälborne Herr Barons och Öfwerstens wanliga Höga gunst och ynnest i lika ödmjukhet: önskandes hjerteligen / det Herr Baron och Öfwersten äfwen här wid funne en wälment upmuntring / til at ständigt / wid syndenes förssakelse / söka thet sanskyldiga goda i Christo JEsu / och ther wid thet sanna och warachtiga Sjålanöje. Framhärdar

Högwälborne Herr Baron och Öfwerstens samt Riddarens af Kongl. Maijts Swärds Orden

Nousis Prästegård d. 24. Junii 1758.

Ödmjukaste tjenare
ABRAHAM ACHRENIUS.

I HERrans JEsu Namn!

I allan tid/ O JEsu blid/
Wårt hjerta wi tig gifwe;
At tu ther i hwila må
och så når oß blifwa.

I Namn GUDs Faders/ Sons/ och thens Helge Andes. Amen!

§. 1.

SÄg mig, tu then min Själ älskar, hwar tu beter/ hwar tu hwilar om middagen? i sådane högwichtige frågor utbrister then andelige Bruden med sin böns suckan til sin Sjåla Brudgumme Christum JEsum, uti Höga wisones 1: 7.

Wid deße ord, wele wi j acht taga tweggehanda, 1. Några den andeliga Brudens besynnerliga egenskaper.

2. De frågor som hon i anseende til deßa sina egenskaper til sin Sjåla Brudgumme JEsum frambringar.

§. 2.

1. Några then andeliga Brudens besynnerliga egenskaper. Ibland hennes besynnerliga egenskaper åro

1. Hennes hjerteliga förtroende til JEsum, hon wil förnimma och erfara Frälsarens JEsu egit swar, uppå sina Sjåla angelägenheter böner och suckningar: Och therföre säger; Såg mig tu then

min Själ älskar ꝛc. Thet är: Then Trogna Själen, som älskar JEsum, wil af Guds Ords ljus i andans öfwertygelse warda förwißad, om alt hwad thes Själa wälfärd och salighet tilhörer, och therföre med en hjertelig trängtan beder: säg mig ꝛc. såsom then ther wil warda uplyst af GUDs ord til at rätteligen förstå den samma liffens wäg, och tillika är fast angelägen om bönhörelsens nåd, til förwißande uti sitt hjerta. Thetta är det, som Dawid beder: Hör mina röst efter tina nåde, wederqweck mig efter tina rättet Psal. 119:149.

2. Är af den andeliga Brudens besynnerliga egenskaper, Hennes hjerteliga kärlek til JEsum: säg mig, säger hon, tu Then min Själ älskar ꝛc. huru härligen warder icke kärleken såsom en den Trogna Själens besynnerliga egenskap i hela denna Salomos höga wisa förestäld: enkannerligen i JEsu nådiga närwarelses både tröst och hugswalelse, som ock i des saknad och sökande, ja ock i JEsu finnande och behållande eller icke öfwergifwande Höga Wijsones 3: 1, 2, 3, 4. Cap. 5: 6. jemwäl uti then Trogna Själens kärliga trängtan under förbidande: hwarom det heter: Jag beswär eder Jerusalems döttrar, finnen J min wän, så säger honom, at jag för älskog kranck ligger. Ibid. v. 8. Ty denna kärleken är starck som döden ꝛc. och des glöd är brinnande, och en Herrans låge: så at mycket watn icke förmå utsläckia denna kärleken, eller strömmar fördränkia honom: ꝛc. Cap. 8: 6, 7. Huru många hafwa icke af the heliga Martyrer, icke allenast låtit sig lefwande upbrännas, utan ock försänckas i watn, och denna JEsu kärlek hafwer hos dem dock icke bliswit utsläckt, enkannerligen af de första i kärleken brinnande Christne. Om denna kärlekens egenskap säger frälsaren: bliswer i minom kärlek. Om J hållen min bud, så bliswen J i minom kärlek ꝛc. Joh. 15: 9, 10.

3. Är af den andeliga Brudens besynnerliga egenskaper, et hjerteligit widhängande wid JEsu: så at den andeliga Bruden intet har trefnad, ro och hwila, utan ther JEsus är med sin Nådes närwarelse: ther uppå gå deßa frågor ut: Säg mig ꝛc. hwar tu beter, och hwar tu hwilar om middagen? Nemligen at then Trogna Själen icke wil någon tid wara skild och borta ifrån JEsu, hwarcken wid hans herda skötsel i fårens betande, icke heller wid hans hwila med sin klena hjord och egna Trogna får: utan then Trogna Själen wil altid wara när honom.

§. 3. Ach

§. 3.

Ach kjära Själ: at tu ock måtte hafwa sådana denna andeliga Brudens egenskaper, i et hjerteligit förtroende til JEsum i GUDs ord och bönen, i en hjertelig kärlek til honom, och i et hjerteligit widhängande wid hans Nådes närwarelse; så at tu aldrig wille wara skild ifrån honom; hwarcken wid hans korß, ther thenne gode herden låtit sitt lif för fåren, icke heller wid hans graf-hwila; så at tu wid hans korß skulle med Trones ögon se uppå then korßfästa JEsum; (Joh. 3: 14, 15.) til at få förſoning, lif och rening i JEsu dyra blod och död, och helbregda i JEsu Sår; samt Nåd och kraft til at korßfästa titt kött, samt med lustar och begärelse. 1. Joh. 1: 7. 1. Joh. 2: 2. 1. Pet. 2: 24. Gal. 5: 24. Och wid JEsu graf-hwila låta tina synder wara begrafne med honom i döden. Rom. 6: 4, 5. til at icke mera lefwa syndene, utan til at upstå til et andeligit lif i Christo JEsu i Trone, och til at wandra i et nytt lefwerne: At titt hjerta måtte wara altid en andelig JEsu hwilo-stad; såsom tu ock med sjunger uti Psalmen:

I allan tid/ O JEsu blid/
Wårt hjerta wi tig gifwe/
At tu ther i hwila må/
Och så når oß blifwa.

§. 4.

II. The frågor, som then andeliga Bruden under dessa sina egenskaper til sin Själa Brudgumme JEsum frambringar. Anförde ju den innehålla twenne angelägna frågor: 1. Säg mig ꝛc. hwar tu beter? nemligen hwareſt Chriſtus then gode Herden, som låtit sit lif för fåren, leder och förer them til et grönt och hälsosamt beteställe, Psalm. 23: 1, 2, 3. och med sin Nåd och Ande werckar igenom lärarenas tjenst. Ty lika som beteställen i lekamlig måtto, icke äro altid och allestädes lika, utan äro antingen höga och brantta och tillika farliga; eller och sumpiga och sancka, eller ock fulle med törne ock tistlar, som rifwa ullen af fåren eller sarga och såra them, eller ock annors torre och magre; eller ock aldeles förgiftige och skadelige; eller ock emot alt detta, ganska gröne och helsosamme beteställen.

Så kan thet ock ske i andelig måtto, at icke i alle orter i werldena-ro hälsosamma andeliga beteskällen; såsom icke heller all lärdom är nyttig til andelig Själa spijs, utan ofta högst skadelig och ohelsosam: såsom hög och brant i en Phariseisk rättfärdighet och förtröstan på egna gierningar i ett blott utwärtes opus operatum, eller sjelfwerckat werck och förtröstan på sin blotta utwärtes kyrckio skrift och Mattwards gång, Matth. 5: 20. Jer. 7: 4, 5. Sumpig och sänckog i en inbillad tro och falsk tröst, i synd, ogudachtighet, och säkerhet Hes. 13: 10, 11. Jer. 8: 11, 15. full med törne och tistel, tå thet predikas bannor och motsäijelse mot HErrans folk (Psal. 59: 13. Matth. 7: 16.) torr och mager, med konstelig ord efter menniskiors wisdom, utan andans och kraftenes bewisning, 1. Cor. 2: 4. Och när man icke bliswer wid wårs HErras JEsu Christi hälsosamma ord, och wid den Lärdom, som är om gudachtigheten, &c. 1. Tim. 6: 3, 4, 5. förgiftig och skadelig, der GUDs ord bort kastas, och läres blott then lärdom som är menniskio bud, Matth. 15: 9.

Men ther emot så äro de rätte andelige beteställen gröna och hälsosamma wid en ren och oförfalskad Ewangelisk lära: til hwilket nådebete then gode Herden JEsus altid sina Trogna får leder och förer; Tu föder mig på en grön äng; och förer mig til friskt watn, Psal. 23: 2. samt utrustar sina Trogna tjenare i ordet med nåd och anda til at bliswa wid en helsosam lärdom, fast werlden then icke lida kan. 2. Tim. 4: 2, 3. så at the ännu kunna genom GUDs nåd i sanning utbrista: wi äre icke såsom många, the ther förfalska GUDs ord; utan af renhet, och såsom af GUDi, tale wi för Gud i Christo 2. Cor. 2: 17. och winläggia sig, at bewisa sig Gudi bepröswade och ostraffelige arbetare, som rätt dela sanningenes ord 2. Tim. 2: 15. Hwarföre denna frågan är fast angelägen, Hwarest JEsus beter sine får, Nemligen med en ren och oförfalskad Ewangelisk lära; Ty ther thet skier, ther wil och JEsus wara när. Lärer dem hålla alt det jag hafwer eder befalt: och si jag är när eder alla dagar, in til werldenes ända. Matth. 28: 20. På hwad rum jag stichtar mins namns åminnelse, ther wil jag komma til tig, och wälsigna tig. Exod. 20: 24.

2. Frågar den andeliga Bruden: Säg mig &c. hwar tu hwilar om middagen? Nemligen hwarest HErren JEsus låter sine rätte får hwila; och förbliswer sjelf hos och när them under deras an-

de-

deliga Själa ro och hwila: om middagen eller då Solen är som hetast; thet är under bedröfwelsens och förföljelsens heta, tå thet, som är sådt på stenören bort torckas, som icke hafwer diup jord. (Matth. 13: 5, 6, 21. Liknelsen är tagen af herdarne, som wid middags tiden, då hetast är, låta sin hjord hwila, då fåren i stillhet ädisla, hwad de tilförene i grönt bete samlat hafwa: Så må ock the trogne GUDs barn weta, hwar JEsus låter dem finna ro och hwila i frestelsens stund, och wid werldenes motstånds, och förföljelses heta: så at de kunna idisla, hwad the tilförene i det gröna betet samlat hafwa: nemligen trösta sig af GUDs ord, wid alt sitt lidande å lifsens wäg: och låta Christi ord rikeliga bo uti sig med all wisdom, lära och förmana sig inbördes med Psalmer och lofsånger, och andeliga wijsor i Nådene, och siunga HERranom i sitt hjerta. Col. 3: 16. Och jämwäl under sin hwila hålla sig til hjerteligen förenade böner, då JEsus är närwarande med sin Nåd tröst och hugswalelse. Ty löftet står fast: Ther två af eder komma öfwerens på jorden, hwad ting det hälst kan wara som the bedja om, skal thet them wederfaras af minom Fader, som är i himlom. Ty hwar två eller tre äro församlade i mitt namn, ther är jag mit ibland them. Matth. 18: 19, 20. I synnerhet så finna de trogne sin helbregda och hwila i JEsu sår, såsom man siunger i Psalmen.

Som foglar små / när dundra må ꝛc.
Så äro min tillflycht / sem tin Sår
HERre JEsu fromme ꝛc.
Then i tin Sår rum har funnit /
Han har lycklig öfwerwunnit.

Thetta är nu alt för Then trogna Själen tröfteligit at weta, til at upwäckas i sit hjerta til långtan efter HERrans JEsu ords hälsosamma bete, samt at hwila i JEsu sår (1. Pet 2: 24. at hon intet måtte gå hit och thit til sådana stalbröders hjordar. (Höga wis. 1: 7.) som fuller bekänna sig til theras hop, som kallas bröder, det är hans tjenare och Lärjungar; men dock icke samla lamben i JEsu famn: thet är icke föra Själar til Christum sjelf, til hans upståndelses kraft, och til hans pinos delachtighet. Phil. 3: 10. samt til hans

öfwerherda skiötzel och förſorg, ſom har en beſynnerlig ömhet och omwårdnad om ſine trogne får, (Eſa. 40:11. Heſ 34:15, 16.) och frågar intet ther efter, om de warda omwända til herdan och ſine Själars Biſkop, eller icke (1. Pet. 2:25.) Nijtälſka them icke i GUDs nijt, til at fästa them enom man, på det the ſkulle fly Chriſto en ren Jungfru 2. Cor. 1:2.

I ſynnerhet ſå finnes alla tider, och alleſtäds, hälſt i deßa ytterſta farliga tider ſådane ſtalbröders hjordar eller Sälſkap, ſom fuller til en ſyndatäckelſe allenaſt bära namn af Chriſto; Men i ſina ſyndiga ſälſkap kobla ſig tilhopa med fåfängelig band, til at gjöra orätt, och lika ſom med wagns rep til at ſynda. Eſa. 5:18. Sådana förderfweliga ſtallbröders ſälſkap bör et troget GUDs barn altid undfly: Ty Säll är den ſom icke wandrar uti de ogudachtigas råd, och icke träder in uppå the ſyndares wäg, ej heller ſitter ther de beſpottare ſittja, utan haſwer ſin luſt till HERRans lag, och talar om hans lag både dag och natt. Pſal. 1:1, 2. I ſådanas ſällſkap och delachtighet med Belial beter JEſus intet ſina får: huru förlika ſig Chriſtus och Belial? eller hwad del haſwer then trogne med them otrogna ꝛc. 2. Cor. 6:14, 15, ꝛc. theras bete, ſom älſka ſynda ſällſkap, beſtår i werldenes luſtars ſwinadraf, hwar med the mätta ſig i ſina köttſliga luſtar och begjärelſer, och ſedan the måtte wordne äro, ſå trampa the på honungs kakona: Prov. 27:7. Det är på then Nåd ſom i GUDs ord tilbiudes. Ha, ſer tu icke, at deße then andeliga Brudens frågor äro faſt wichtige och angelägne, hälſt i denna ytterſta förföriſka tid; då det heter: om möjeligit wore, ſkola ock the utwalda förförda warda. Matth. 24:24. Ah ſå ömma och angelägna, ſom frågorne äro; ſå högwichtigt är ock den andeliga Brudgummens ſwar; hwarföre wi wilja med kort uttydning äfwen detta ſwaret införa, af ſtrax följande werßen

§. 5.

Höga wiſa 1:8. känner tu tig icke tu dägeligaſte ibland qwinnor: ſom wille han ſäija: Tu trogna ſjäl, ſom redan med mit blod är ren twagen och dägelig gjord, känner tu ännu intet af egen erfarenhet, hwareſt tu funnit det wederqweckande beteſtället, och then ſanna hwiloplatzen; Så gack uppå fårens fotſpor: det är, gak ut ifrån werldenes kärlek och ifrån en ſyndig egen kärlek, Ja, ifrån alt ſynda ſälſkap, uppå mine lydachtige fårs wäg, nemligen uppå Trones, gudachtig-

achtigheterne, rättfärdigheterne och helgelsens samt försakelsens wäg; Der finner tu de rätta och sanna fårens fotspor, alla GUDs barns och helgons efterdöme, som någonsin uppå lifvets wäg wandrat hafwa, ther får GUDs ord wisa sin kraft til et hälsosamt bete för tin Själ, ther wil jag wara med tig, och låta tig finna hwila och ro och wederqweckelse. Och bet tin Kid wid herda husen, ther GUDs ord rätteligen utdelas, ther man blifwer wid mine hälsosamma ord, och wid then lärdom, som är om Gudachtigheten, ther det fasta Prophetiska ordet framhafwes. (2. Pet. 1: 19.) Både i GUDs ords offenteliga predikan, och enskildta Gudachtighets öfningar, ther man efter JEsu wilja och sinne förenar sig til inbördes upmuntran och upbyggelse. (Matth. 18: 19, 20. Col. 3: 16.) på et Ewangeliskt och Christeligit sätt Act. 20: 20. samt i GUDs ords läsande och betrachtande, och gudelige böckers bruk beta ther tin Kid: tin arma, swaga och hungroga Själ, ty ther beter ja fåren, ther hwilar jag: nemligen wid the rätta trognas fotspor och wid GUDs ords och sanings ljus.

Sålunda hafwa wi nu besedt frågorne och swaret; Men wid alt detta stanne wid billigt uppå denna stunden, allenast wid deßa ord: säg mig ꝛc. hwar tu hwilar om middagen?

Ach betänk kjära Själ, at Frälsaren JEsus hafwer wid sit återlösnings arbete, för tina synder skul icke en gång fådt njuta någon den ringaste middags hwila Sjelf; utan han hafwer wißerliga allena fådt bära dagsens tunga och heta. (Esa. 63: 3.) uppå det blotta och bara, och för allahanda Marter och förmädelser öpna korset, hwilcka såsom stickande stormar rusat uppå honom, med en hwaß och af helfwetes brinnande ssö het och bitter ånga; på det han skulle förwerfwa tig en afton kyla och swalka för GUDs wrede. Wil tu tå ännu intet med Joseph och Nicodems, om aftonen en gång, taga JEsum ned af korsset, och anamma honom i tin graf. Det är i dit hjerta, at ther njuta sin hwilostad; eller fast mera at tin Själ måtte finna hwila i JEsu, tå tu i en sann och lefwande tro hade anammat honom i titt hjertas tempel Eph. 3: 17. Om en sådan Frälsarens JEsu hwila i de trognas hjertan, få wi widare höra af wår företagna betrachtelse, hwar til wi oß förfoge, suckandes I JEsu Namn, Fader wår som äst i himblom ꝛc.

Text. Then Sjette Acten: om Christi begrafning.

Af det som i ingången omrördt är, samt i anledning af närwa-

warande afton sångs Text, wele wi genom GUDs Nåd uppå denna stunden bese och betrachta.

Frälsarens JEsu hwila i de Trognas hjertan:

i achttagandes der wid

(1) Hwilcka the Trogna äro / hos hwilcka JEsus hwilar.

(2) Huru JEsus i de Trognas hjertan hwilar.

Första Delen.

§. 1.

Hwilcka the Trogna äro hos hwilcka JEsus hwilar.

Thetta är så mycket nödigare at i achtaga, som at icke alt hwad menniskiorna kalla tro, är then sanna lefwande tron, och utan trona är omöijeligit täckias Gudi, Ebr. 11:6. och HERRans ögon se efter Trona (Jer. 5:3.) Han tager icke sin hwila i the otrognas och ogudachtigas hjertan, Ty huru förlika sig Christus och beljal 2. Cor. 6: 15. Här gifwes en blott Historisk kundskap och död Tro, som många hålla för en redan GUDi behagelig Tro; men the bedraga sig sjelfwan: ty om thenna tron står skrifwit. kan och tron gjöra honom salig? Jac. 2:14. Tu tror at en Gud är; ther gjör tu rätt uti, djeflarna tro det ock, och bäfwa. Wilt tu fåfängelig menniskia weta, at tron utan gjerningar är död? v. 19, 20. Såsom kroppen utan anda är död, så är ock tron utan gjerningar död v. 26.

Här gifwes en kötslig tancka och inbilnings tro, Då menniskiorna i sin synda säkerhet, utom eller öfwer den blotta Historiska kundskapen och döda tron, ännu med en lögnachtig egen rättfärdighet och fåfäng förtröstan uppå en blott utwärtes kyrckio skrift och nattwards gång, styrcka sig sjelfwa mer och mera med sina sjelf gjorda tanckar, i den inbilning i hjertat, som säger, jag tror, och tycka sig så, utan en sann hjertans omwändelse, kunna tilwälla sig GUDs Nåd och Christi förtjenst: Ja, the gjöra denna köttsliga inbillningen och falska tron så fast, at the wid sina onda gjerningar icke ens fruchta sig för GUDs rättwisa och wredes domar; utan mena at thet är alt förlåtit: såsom Dawid säger i Psalmen 56:8. Hwad the ondt gjöra, det är alloredo tilgifwit (säija the); Gud störte sådane menniskior neder utan alla Nåde. Sij detta är en swår Prophetisk hotelse och dom öfwer en

sådan

sådan lös tro. I denna samma köttsliga tron, wåga the sig ännu wid den sidsta påkommande nöd at ropa: HErre HErre låt up för oß ꝛc. wi hafwe ätit och druckit med tig, och tu hafwer lärt på wåra gator; och han skall säija: Jag säger eder, jag wet intet af eder, hwadan j åren; gån ifrå mig, alle I ogjerningsmån. Luc. 13:25,26,27. Om denna köttsliga tron, och om des blotta utwärtes bedjande och mun pladder, utan hiertans innerliga drift, rörelse och böjelse til thet Gudi täckt är, säger Frälsaren ock i Matth. 7:21. icke warder hwar och en kommandes in i himmelriket ꝛc.

Här gifwes ännu ther utöfwer, et fuller närmare bifall til sanningen, som dock i sjelfwa wercket lemnar hiertat oförandrat; Såsom Simon Magus han trodde ock, lät döpa sig, och höll sig til Philippum, och förundrade sig utöfwer skedde tekn och krafter; Men hans hjerta war icke rätt för Gudi, utan han war full med bitter galla, och bebunden i wrånghet. Act. 8:13,21,23. Herodes lämnade ock sanningen et slags bifall. Han fruchtade Johannem, wetandes, at han war en from och helig man; och achtade honom; och lydde honom i mång stycke, och hörde honom gjerna. Marc. 6:20. Til en skriftlärd, hos hwilken ock fans någon god böjelse, sade Frälsaren: tu äst icke långt ifrån GUDs rike. Marc. 12:34. Och Agrippa sade til Paulum: fögo ting fattas at tu så talar för mig, at jag warder Christen. Act. 26:28. Men theßom allom fattades doch ännu det som hufwudsakelgen utgiör en Saliggjörande tro; och är tillika owist, om the någonsin kommo ther til. Enkannerligen förbleß Herodes et djefwulens wärktyg, och ännu sedan mördade Johannem döparen.

Här gifwes och ännu therutöfwer, en tid-tro, som icke allenast annammar ordet strax gladeliga och med känd rörelse, utan ock werckeligen tror, til des bedröfwelse, frestelse och förföljelse påkomma för ordet skul, då förargas the, och falla therifrå. Marc. 4:17. Luc. 8:13. Loths hustru gik ut ifrån Sodom; men såg sig tilbakas, och blef förwandlat til en saltstod. Och Frälsaren säger: Kommer ihog Loths hustru. Luc. 17:32. Hwilcken som sätter sin hand til plogen, och ser tilbaka, han är icke beqwäm til GUDs rike. Luc. 9:62. ty hwilcken sig undandrager, han skal icke behaga mine Själ Ebr. 10:38. Är då intet för hwar och en fast nödigt til at närmare pröfwa sig, hwad

tro han hafwer, och om han ännu finnes ibland de sanskyldiga trogna, i hwilckas hjertan JEsus bor: ty sådan som tron är, sådan är ock personen som förmenar sig hafwa tron, nemligen antingen en rätt trogen, eller ock en ännu otrogen, eller ock affallen ifrån den första kärleken, Paulus säger: **Tron är icke hwars mans** 2. Thess. 3: 2. **The äro icke alle Ewangelio lydige; ty Esaias säger: HERre ho tror wår predikan,** Rom. 10: 16. och Frälsaren JEsus säger: **Then porten är trång, och then wägen smal, som drager til lifwet; och få äro de som finna honom** Matth. 7: 14. enkannerligen är faran stor i ytterste tiden: **Tå menniskiones Son kommer, mån han skola finna tro på jordene** Luc. 18: 8.

Så låt oß då noga och i anseende til flerahanda omständigheter skiärskåda, **hwilcka the sanskyldiga och i nåde tilstånd framhärdande trogna äro?** Sådana uprichtiga och framhärdande Trognas tilstånd kan igenfinnas uppå treggehanda sätt, eller i trenne synnerliga omständigheter, som dock måste tagas tilsamman, såsom **I. af det förbijgångna. II. af det närwarande. III. af det tilkommande tilståndet, eller af framhärdande i samma Nåde-tilstånd in til ändan.**

§. 2.

I. Af det förbigångna tilståndet kunna de uprichtige och framhärdande Trogne igenfinnas, emedan the icke förnött all den framledna tiden i otro och syndig säkerhet såsom de säkre werldenes barn; utan hafwa redan ofta i en god tid i achttagit Nådekallelsen til omwändelse, då Gud af sin blotta Nåd kallat them til bättring och GUDs rikes sökande. Ty, såsom Zacharias säger i sin loffång om JEsu återlösnings kraft, **at wi frälste utu wåra owänners hand, måtte honom tjena utan fruchtan: i helighet och rättfärdighet, för honom i alla wåra lifs dagar.** Luc. 1: 74, 75. Så hafwa the ock af sina alloredan framledna lifs dagar tjent Gud i helighet och rättfärdighet, ifrån en lyckelig och wälsignad stund, tå theras **Ögon bliswit öpnade, och the bliswit omwände ifrån mörkret til ljuset, och ifrå satans macht til Gud, at få syndernas förlåtelse, och lott ibland them som helgade äro genom trona til JEsum** (Act. 26: 18.) fast ock för många år tilbakas, så at sådane Nåde-kallelsen följande Trogna, ingen dag sedermera lämnat til framhärdande i syndenes tjenst (Rom. 6: 17.) ty thet är nog, at the i then

thes

thesförinnan och före omwändelsen förlidne tid hafwa sit lefwerne förstitit efter hedningarnas wilja ꝛc. 1. Pet. 4: 3. Man säger intet, at the skulle kunna finna hos sig Trones rättfärdighet och fruchter, eller kunna tjent Gudi i helighet och rättfärdighet i det framledna tilståndet, som ingen bättring gjort hafwa; Ty theras wandring hafwer ändå warit efter hedningarnas wilja all den framledna tid. Icke heller säger man thet, at ock icke ännu i dag, då Själar anamma Nåd, och upwäckelse skjer til en uprichtig och ståndachtig Christendom, the tå, sedan the en gång upwaknat hafwa, alt jemt fram åt winläggia sig (om the annors rätteligen anwända Nåden) at blifwa beständige i Trona in til ändan. (Uppenbarelse bokens 10: 10.) fast än the then framflutna tiden fast illa anwändt hafwa: Fast mindre säger, man det, at icke Nådenes tid wahrar, så länge det ännu heter i dag, allenast man intet försummar GUDs hjerteliga Nådekallelse til en sann och oskryntad bättring. (Ebr. 3: 7, 8. Klag. w. 3: 23.)

Utan thet säger man allenast, at med bättringen intet skal upskjutas til morgon-dagen; ty tå et sådant upskof alt jemt sker, så kan thet snart hända, at man intet hafwer tron, når Tron bäst behöfwas skulle; utan Nåde-kallelsen bör noga i achtagas tå then sker; ty ock i närwarande tid, fast än thet heter i dag, kan redan nöd och död bryta in: tu lychter dagen för mig för än aftonen kommer. Esa. 38: 12. Dan. 5: 5, 6, 30. Luc. 12: 19, 20. eller ock kan det hända, at något wichtigt i Christendomen borde uträttas, som menniskian i et oomwändt och otroget tilstånd intet kan åstadkomma, och therföre i thet stället försyndar sig ännu mera med fiendteliga och fast widriga tanckar och upsåt och gjerningar, emot them som i Trone alloredan uppå sanningenes wäg wandra, och sin dyra Fräls̈ares JEsu fotspor efterfölja, hwar med the i sjelfwa werket strida emot GUDs Nådes werck, som ock satt andras Exempel, them til at besinna sig ifrån sin onda wäg. Matth. 21: 32.

Til exempel: at i förföljelsens tid, med andra GUDs barn, bekänna sin tro, är en ganska wichtig ting: ty med hjertans tro warder man rättfärdig, och med munsens bekännelse warder man salig Rom. 10: 10. Så kan thet hända, at ehs som icke alloredan i trone blifwit delachtig i JEsu försonings rättfärdighet, kan icke heller i förföljelsens tid bekänna JEsum sig til salighet; utan är icke allenast ther til fast oberedd, och therföre hällre i sin rädhoga försakar Tron, och undandrager sig at lida med GUDs barn, hwilcket är fast farligit; ty

hwilcken sig undandrager, han skal icke behaga mina Själ Ebr. 10: 38. Marc. 4: 17. Utan ock theremot sitter ännu ibland despottare Psal 1: 1. och förföljer JEsum i sina lemmar, såsom Paulus i sit omwända tilstånd giorde, Apostl. giern. 9: 4, 5. eller ock kunde hända, at en i den närwarande tiden hade tilfälle, at bewisa kärlek emot JEsu lemmar, och spissa JEsum, hungrogan ꝛc. i hans minsta bröder; Men i brist af bättring och Tro, icke ännu hafwer någon kärlek för them, tå han altid tilförene then tilbudna Måden försummat hafwer; så försyndar han sig här så grufweligen, at han med sitt ännu warande hat och fiendskap emot JEsu lemmar, är en mandråpare 1. Joh. 3: 15. Om hwilcket goda tilfälle at göra godt emot JEsu lemmar, thet likwäl omsider heta skal: Jag war hungrog och J gåfwen mig icke äta ꝛc. Matth. 25: 41, 42. Theß utom äfwer wid bättringenes upskof dag ifrån dag, at then närwarande tiden intet mera är så behagelig, eller så tilsägiandes, tjenlig uti alt til bättringenes öfning: hosmånga, som then behageliga ungdoms tiden illa anwändt hafwa, är sedan nästan en obotelig okunnighet och förstånds mörcker, eller ock wid mera kunskap en hiertans förhärdelse i syndenes tjenst och träldom, samt med förblindelse til en falsk förtröstan, at the icke mera wilja låta sig therifrån afwända, Jer. 8: 5. eller och en lika förblindad och förhärdad fiendskap emot all GUDs fruchtan och rättfärdighetenes wäg, thet the doch i sin blindhet inbilla sig wara then starcka Tron, såsom man thet ser uppå de öfwerstа presterna och the Phariseer (Joh. 5: 48, 49.) enkannerligen ock i närwarande Act; ty ther i finne wi, huru grufweligen the nu försyndade sig, för thet the icke i then framledna tiden, som så behagelig war, anammat Råd til bättring.

Ingen war här kommen til at begrafwa JEsum, och at se, huru han blef i grafwen lagd, som icke redan i det förbigångna tilståndet warit rörd i sit samwete och af fadren dragen til JEsum och til hans kärlek och efterföljelse; utan the andre gingo i annat ärende til Pilatum, och til JEsu graf, för thet the intet i den förledna tiden anammat Trona: nemligen the Öfwerste Prästerne och the Phariseerne, af sitt outsläckeliga hat til JEsum, och af motstånd, i acht och upsåt at göra hans Sanning om hans upståndelse om intet: och wächtarena at bewaka grafwen, at JEsus icke skulle upstå ifrån de döda. Men theremot hade Joseph, Nicodemus och qwinnorna, som dels begrofwo JEsum, dels ock woro ömma och kärleksfulla åskådare, i

then

then förbijgångna tiden alla redan warit i en god rörelse, och gudelig wandring. Joseph war en ärlig Rådsherre, god och rättfärdig, then icke hade samtyckt theras råd och gjerningar: ty han åstundade ock efter GUDs rike, och war JEsu Lärjunge, doch lönliga för Judarnas rädslo skul. Nicodemus hade ock redan tilförene en gång begynt, tå han om nattena kommit til JEsum. Joh. 3: hwilcket war af fadrens dragande. Joh. 6: 44. Och sedan war han bewekt til JEsu förswar i Rådet, och feck therföre lida förwitelse, Joh. 7: 50, 51, 52. Qwinnorna woro komne med JEsu af Galileen, och sålunda ålskat JEsu lärdom, och följt honom efter. Enkannerligen hade JEsus af Maria Magdalena utdrifwit siu djeflar, Luc. 8: 2. och Maria Jose hade tillika med henne följt JEsum och tjent honom och ståndet wid JEsu korß Matth. 27: 55, 56. alt detta i den redan förbijgångna tiden.

§. 3.

Här anmärcke wi nu: at hwad är mera wanligit och allmänt: än at tå thet talas om tro, eller om the trogne, eller theras tröster af GUDs ord: at tå hwar och en allenast ser uppå det närwarande; utan at beprófwa, om the någonsin i den framledna tid anammat kärlek til Sanningen och til Trona, eller om de ännu stå i sin obotfärdighet och otro; Och derföre wid det senare, uti et uprichtigt sjelfprófwande skulle se sig' wara utan tro, tå the ej burit trones fruchter; Och nu upwakna och upstå af syndens sömn och andeliga död, och söka Råd til bättring och til Trona. Utan the säkre själar tycka sig alt jämt kunna tro strax på stunden, och i et ögnablek, med en eller annan suck, eller HERre, HERre, ropande: och sålunda söka förgäfwes efter tron i et ännu oomwändt, i et otroget, dödt och kärlekslöst hjerta: Thet är som wille man upfinna eld uti en kall aska eller eldstad, som aldrig warit uptänd och upeldad: Thet är, som wille man söka efter någon lefwande ny menniskia i the dödas grafwar: och tå sådana intet finna någon bättre eller lefwande och wärekande Tro hos sig, så antaga the skahl för kärna, agnar för hwete, och åtnöja sig med hwad Tro the ock hafwa kunna, nemligen med en blott död historisk tro, och med en kötslig tanecka och inbilning om tro, och gjöra ingen synda bättring, at the måtte komma til Trona. Apoc. 16: 9. Matth. 21: 32. The äro sådana, som Lutherus säger i företalet til the Romare; Men then sådana gjerningar icke

gjör, then är en trolös menniſkja: famlar och ſöker omkring ſig efter Trona, och efter goda gjerningar, och wet hwarcken hwad tro eller goda gjerningar äro. Hwarföre alt theras förbijgångna tilſtånd är rådt, omökt, oförkroßadt, otroget, orättfärdigt och wrångwiſt, ſåſom här the öfwerſta Präſters och Phariſeers och Pilati tilſtånd i thet förbijgångna lefwernet war, at intet hos them fans annat än thet, ſom aldrig hörde til GUDs rikes wärck och til omwändelſens kraft: nemligen Skrymteri och ſofwande ſamwete, falſkhet och bedrägeri, onda äggjelſer, falſka witnesbörder och wränga Domar: in ſumma, otro, lögn och mord efter djefwulens begär och wilja. Joh. 8: 44, 45. Sådant war theras förbijgångna tilſtånd i altſammans, och är intet godt om them förmält, ſom om Joſeph och Nicodemus och Qwinnorna. Hwar utaf nu följer, at wil man igenfinna the rätta, uprichtiga och ſtändachtiga Trogna, hwilcka the äro: ſå måſte man intet ſtå i de tanckar, ſom den ſäkra werlden, ſom ſkulle bättringenes och trones tilſtånd aldrig kunna bliſwa beſtändigt ifrån en gång af alt hjerta ſkedd omwändelſe, ifrån then framledna tiden, om man annors anammat Näden och kommit til en ſådan ſann tro, ſom är GUDs wärck. Joh. 6: 29. och ſedan wandrat i rättfärdighetenes wäg: utan ſom måſte man allenaſt altid för närwarande förſt börja på at ångra ſig med egen kraft och famla efter Trona, i ſynnerhet, då man wil gå til ſkrift och HERrans Nattward, och theß emellan lefwa i en ſyndig ſäkerhet, i onda luſtars kärlek, i onda ord, och ſyndiga gjerningar.

Detta är en ſwär, faſt än hemlig wilfarelſe i the ſäkras hjertan, ſom mycket ſtyrcker til et ſäkert och ogudachtigt lefwerne: Nemligen at the mena, ſom ſkulle Chriſtendomen wara ſådan, at man ſkulle altid kunna upſtå igen af egna krafter när ſom hälſt, och altid igen hafwa frihet til at falla i ſamma ſynder och ſäkerhet: nej, thet ſtår nu icke til någors mans wilja eller lopp, utan til GUDs barmhertighet, Rom. 8: 16. Joh. 1: 13. GUDs ord wiſar annorlunda en ſann bättrings beſkaffenhet: De ſom rätteligen i det förbijgångna lefwernet ångrat ſina ſynder, hafwa icke ſedermera ſå lätteligen fallit theruti; med mindre the icke gjordt et farligit affal ifrån Näden: The ſom en gång fådt Trones gåfwa (Eph. 2, 8. hafwa ſedermera winlagt ſig om, at behålla tron och et godt ſamwete, och icke bortdrifwa thet mera, hwilcket ſomliga hafwa gjordt, och äro ſkepbrutne wordne i Trona.

(1. Tim.

(1. Tim. 1: 19.) När man nu hör, at någon annan lidit skepsbrått, wågar sig ingen rättsinnig i samma fara: det heter ju: Si, tu äst worden helbregda: synda icke hår efter, at tig icke wederfars något wårre. Joh. 5: 14. hunden går åter til sina spyo; och swinet som twaget är, sölar sig i träcken 2. Pet. 2: 22. Synderskan wätte en gång JEsu fötter med sina tårar, och torckade med sitt hufwud hår, och når hon tå feck Nåd, älskade hon JEsum mycket. Luc. 7: 38, 47. Petrus gick en gång ut, och gret bitterliga, och försakade JEsum sedan aldrig mera in til sin död. Paulus blef en gång omwänd, och kämpade sedan en god kamp, fullbordade loppet och höll Trona, tils honom wardt förwarad rättfärdighetenes krona 2c, 2. Tim. 4: 7, 8. Likaledes Dawid och Manasse 2c. Frälsaren säger: Si, jag kommer snarliga: håll thet tu hafwer, at ingen tager tina krono Apoc. 3: 11.

§. 4.

Altså måste ständachtigheten börjas redan ock ifrån den framledna tiden, tå Fadrens Nåd dragit til bättrings rörelser; eller at then hos the uprichtiga och beständiga Christna är wisserliga börjad, tå HERren Gud låtit them Barmhertighet wederfaras, och the kommit til en sanskyldig hjertans omwändelse, samt til wandring uppå lifsens wäg: När Apost. Paulus talar om sig och andra trogna som Nåden annammat hade, så talar han om them intet såsom om sådana, som nu först för närwarande skulle altid börja ångra sig och tro, utan såsom om sådana, som i then framledna tiden redan börjat, och nu skulle fortfara i samma Nåde tilstånd: han säger: mig är barmhertighet wederfaren, 1. Tim. 1: 13. af Nådene åren J frälste, genom Trona. Eph. 2: 8. J åren delachtige wordne i Ewangelio, ifrån första dagen in til nu; och förser mig thetsamma, at then uti eder ett godt werck begynt hafwer, han skal thet och fullborda in til JEsu Christi dag. Phil. 1: 5, 6. Jag tackar min Gud altidför edra skul, för then GUDs Nåd, som eder gifwen är genom JEsum Christum 2c. 1. Cor. 1: 4, 2c. The Romare hade kommit så långt, at i hela werlden talades om theras tro. (Rom. 1: 7.) hwilcken tro sålunda i den framledna tiden redan hos them börjat; och ther ifrån åfwen blifwit beständig, och Apost. Petrus behöfde intet mera säija til the tilförene benådade tilstånd, omwänder eder, utan sålunda: J åren omwände til herdan, och edra Själars Biskop. 1. Pet. 2: 25. Altså war i then förbijgångna tiden redan Nåde tiden rätteligen anwänd, och the blefwo alt therifrån

stån ståndachtige i samma Nåd: derföre må ingen tåncka, at Tron wore en sådan lös och ostadig gåswa, som altid skulle först börjas för närwarande, och aldrig bli ståndachtig, lika som man afkläder sig en råck eller mantel och låter then wråkas här eller ther, och när man wil, kläder then igen uppå sig, och emellertid lägger sig til at sofwa. Nej: Frälsaren wil haswa Tron bättre förwarad, hwarföre han ock säger til Petrum: Simon, Simon, Si Satanas haswer begårat eder, at han skulle sålla eder såsom hwete; men jag haswer bedit för tig, at tin tro skal icke om intet warda: och när tu omwänder åst, så styrck tina bröder. Luc. 22: 31, 32. I ståndachtigheten wisar sig den rätta åtskilnaden emellan de rätt Trogna och GUDs barn, och emellan tidtrogna och skrymtare; och sådana ståndachtige Själar, som gjöra GUDs rikes frucht Matth. 21: 43. Joh. 15: 8. och wandra såsom Christi Ewangelio wärdt är. Phil. 1: 27. böra wißerligen hållas för de rätta uprichtiga och sanskyldiga Trogna, hos hwilcka Frälsaren JEsus redan i det förbigångna tilståndet tagit sin boning, genom Trona i theras hjertan, Eph. 3: 17. och nu ståndigt hos them hwilar, fast ån the af werlden bliswa illa ansedde, försmådde och wrångwist dömde. Salige åren J, om J för Christi Namn skul bliswen försmådde: ty Anden som är härlighetenes ock GUDs Ande, hwilar på eder: när them bliswer han försmådd; men när eder bepriſad 1. Pet. 4: 14. Wi wele nu beſee.

§. 5.

II. The uprichtiga och framhärdande Trognas tilstånd, **Af thet närwarande** Ther uti wisar sig ock theras Nåde tilstånd besynnerligen, ty för närwarande haswa the ock altid kärlek til JEsum, och wåga för JEsu kärlek skul i werldenes omdömen: såsom här Joseph, hwilcken, såsom han tilförene åstundade ock efter GUDs rike, och warit JEsu Lärjunge, doch lönliga för Judarnas rådslo skul; så bles hans kärlek til JEsum nu så uppenbar, at han tog sig dristighet til, och gick in til Pilatum, och bedde af honom, at han måtte taga JEsu lekamen: intet achtandes, hwad Pilatus skulle tåncka der om, at nu en ärlig Rådsherre tog sig före at gå åstad och begrafwa honom, som af Pilato war dömd til döden som en mißgjerningsman, och ther til med som Judarnas Konung, then ther efter det almänna ropet skulle upreſt sig emot Keisaren, och nu wore kortßåſt ibland mißgjerningsmän: så at denna Josephs dristighet, som han för kärlekens skul til JEsum wågade,

wågade, war intet ringa: icke heller frågade han efter, hwad the öfwerste Prästerne och the Phariseer skulle fälla för omdöme derom, som redan i JEsu lifstid åstadkommit en sådan förskräckelse ibland folcket, at ingen mera talade uppenbarliga om JEsu Joh. 7: 13. så at ock the af the öfwerste, som trodde på honom, icke bekände thet, för de Phariseers skul, at the icke skulle kastas af Synagogon; ty the höllo mera af menniskiors pris, än af GUDs pris. Joh. 12: 42, 43. Der til med stods de öfwersta Präster och Phariseer ännu i fruchtan, at JEsu lärjungar skulle komma och stjela honom bort: huru skulle the tå kunna anse Josephum, som redan förut icke samtyckt theras råd och gjerningar, tå han likwäl med war en af rådet; utan gådt åstad at wisa Frälsaren JEsu uppenbarliga en sådan äretjenst. Allt sådant achtade nu intet Josephs brinnande kärlek til JEsum: utan han wågade det, som JEsu uppenbare Lärjungar intet kunde. Si, här war kärlek til JEsum icke allenast i hjertat, utan ock i sjelfwa wercket, såsom han ock ther til köpte et linkläde. Likaledes Nicodemus, han sparde för närwarande icke heller omkostnad i sin kärlek til JEsum, utan kom nu äfwen uppenbarliga at hjelpa til JEsu begrafning, och ther med begaf sig under samma omdöme som Joseph, fast han tilförene än icke wågat sig så långt i försakelsen, tå han kommit til JEsum om nattena. Så woro ock qwinnorna för närwarande af kärlek komne til grafwena, at nu allenast wara ömme kärleks åskådare, til at få tilfälle at framdeles mera wisa sin kärleks tjenst om Påskadagen, efter theras wälmenta upsåt och syftemål.

§. 6.

Si sålunda hafwe wi här et härligit efterdöme, om de ståndachtiga och Trogna GUDs barnas tilstånd för närwarande: Nemligen, at the skola altid brinna af kärlek til JEsum, sedan the kommit til hans Lärjungars antal, och följt JEsum efter, icke allenast i tröst och hugswalelse wid Frälsarens JEsu känbara Nåde närwarelses, utan theras hjertan skola ock brinna af kärleks trängtan wid JEsu fördöljande och saknad efter honom och hans Nåde-tröst; Nemligen i bedröfwelsen: såsom här Joseph, Nicodemus och qwinnorna, äfwen i bedröfwelse och saknad, wisste sin kärlek til JEsum. Så ock then Trogna Själen. Af hjertat begärar jag tig om nattena; med minom Anda i mig wakar jag bittida up til tig.

Esa. 26:9. Sinnen J min wän, så säger honom, at jag för älskog kranck ligger. Höga Wijs. 5: 8. The skola ingen ting låta afhålla sig ifrån JEsu kärlek, icke heller älska någon ting mer än JEsum. Ho skal skilja oß ifrån Christi kärlek? bedröfwelse, eller ångest, eller förföljelse ꝛc. Rom 8: 35, 38, 39. Swilken som älskar fader och moder mer än mig, han är mig icke wärd. ꝛc. Och hwilcken som icke tager sitt korß på sig, och följer mig, han är mig icke wärd. Matth. 10: 37, 38, 39. Conf. Luc. 14: 26, 27. the hafwa icke älskat sitt lif alt in till döden. Apoc. 12: 11. Såsom man ock sjunger i Psalmen, kanske ofta utan betänckande och utan et sådant kärleks upsåt:

Allena äst tu min krona / jag hafwer här ej mer /
För tig wil jag ej skona / Hwad godt tu mig beteer:
Gods lif och all wälfärd / fast mera äst tu wärd /
Ther wil jag för tig wåga: alt tig til lof och pris.

Ther heter: älskom honom, ty han hafwer först älskat oß. 1. Joh. 4: 19. och ther med känna Christi kärlek, then all kundskap öfwergår. Eph. 3: 19. I denna trones kärlek wåra the i nåden a, och wårs HErras och Frälsares JEsu Christi kundskap 2. Pet. 3: 18. I denna kärlek dö the syndene, och lefwa rättfärdighetene. Ty the som älska JEsum, the hålla hans ord Joh. 14: 23. conf. v. 21. 1. Joh. 5: 3. The trogna gjöra godt då werlden intet en gång täncker der på, såsom Pilatus och öfwerstа Prästerna icke täncke uppå JEsu begrafning, för än Joseph och Nicodemus, som JEsum älskade, hade redan wärckstält then samma. The Trogna få wäl tilfälle, at gjöra godt och wisa sin kärlek til JEsum, då de säkra sofwa i syndene, och waka i sina ogudachtiga råd emot JEsu rike. Maria Lazari och Martha Syster smorde JEsu fötter med kosteligit oförfalskat Nardus; då Judas Ischariot allenast knorrade deröfwer, och intet godt uträttade, utan war en tyf. Joh. 12: 3, 6, ꝛc. Luther us säger i företalet til de Romare, at Tron är et GUDs werck i oß, det oß förwandlar och på nytt föder af Gudi, Joh. 1: och dödar then gamla Adam, och gjör oß platt andra menniskior i hjerta, hog, sinne, och i alla krafter: och hafwer den Helga Anda med sig, som är et lifachtigt och kraftigt ting, så at omöijeligit är, at hon icke altid skulle gjö-

ra

ra thet godt är. Hon säger ock icke om goda gjerningar skola gjöras: utan för än man frågar, hafwer hon gjort them, och är altjemt i öfningene.

§. 7.

Men ach! huru wida är nu ther emot åter de säkras och ogudachtigas tilstånd för närwarande åtskildt ifrån de Trognas; The öfwerste Präster och the Phariseer, såsom the i then förbijgångna tiden warit JEsu fiender, som wi tilförene hört, så äro the ock ännu för wärwarande tiden bundne i samma outsläckeliga hat och fiendskap. Theras mun är full med bannor och bitterhet Rom. 3: 4. The förachta alting, och tala illa therom; och tala och lasta frimodeliga. Hwad de tala, det måste wara talat af himmelen: hwad de säija, thet måste gälla på jordene. Psal. 73: 8, 9. the säija: oß kommer ihog, at then förföraren sade, når han ännu lefde: efter tre dagar wil jag stå up; biud förthenskul ꝛc. The wilja nu här med i sins hjertans fiendskap emot Christum och hans rike, gjöra JEsu läros sanning och hans gudomeliga underwärck til förförelse, och Frälsarens JEsu förut förkunnande om sin upståndelse til lögn och osanning, at ther med billiga sin wrångwisa dom, och i kulslå alla Trognas hopp om Israels förloßning genom Christum: och här med gifwa lika som den sidsta stöten til at förkasta denna kosteliga hörnastenen; i den köttsliga affsicht, at sättia sig, wid sitt falska herda ämbete igen, i det anseende hos then meniga man, som Frälsaren JEsus aldrig uppenbarat the skriftlärdas och the Phariseers blygd. Matth. 23. Här af merck treggehanda.

I. At tiden aldrig förwandlar menniskians hjerta, om intet syndarena få Nåd til hjertans förändring; ther hat och fiendskap emot Christi rike warit rådande i then framledna tiden, der herskar den äfwen ock i närwarande tid och alt framdeles, til thes en syndare antingen får styng i hjertat til bättring til lifs, eller ock förgås i sina synder. Och kan et köttsligit hjerta och sinne ingalunda wara fri ifrån denna fiendskapen emot JEsum och hans lemmar. Ty the wandra fiender til Christi korß, hwilkas ände är förtappelse, och theras buk theras Gud, och theras ähra til skam, the ther achta hwad jordene tilhörer. Phil. 3: 18, 19. Köttsligit sinne är fiendskap emot Gud; efter thet är icke GUDs lag underdånigt, ike kan det heller. Rom. 8: 7. Om fiendskapen emot JEsu lemmar hos the

köttsliga sinnade menniskior säger Paulus wid Ismaels och Isaacs Exempel sålunda: Men såsom then som tå född war efter köttet, förföljde honom, som född war efter anden; så går det ock nu. Gal. 4: 29. Ja såsom the tå kallade Frälsaren förförare, så håller then säkra werlden ännu alt thet som til Christi rikes kraftiga rörelse hörer, både i samningenes witnesbörd, och i en rätt gudelig lesnad efter GUDs ord, och i GUDs ords kärlek brinnande hjertan, för förförelse och förförare. The skola icke kunna lida helsosam lärdom 2. Tim. 4: 3. Om jag än mycket predikar them om min lag, så kalla de det kätterij. Hos. 8: 12. Och hafwa the kallat husbondan Beltzebub, huru mycket mer skola the så kalla hans husfolck. Matth. 10: 25. Wid et sådant werldenes hat skola GUDs barn icke förundra sig ther på, som hände them något nytt. 1. Pet. 4: 1. Joh. 3: 13. icke heller fruchta sig; fruchter eder intet når menniskiorna försmåda eder, och gifwer eder icke når the förhåda eder Esa. 51: 7. Uti ingen ting förskräcken eder för edra motståndare, hwilcket them är et tekn til förtappelse, men eder til saligbet, och det af Gudi: ty eder är gifwit för Christo, icke allenast at J tron på honom, utan jemwäl liden för hans skul. Phil. 1: 28, 29. Matth. 10: 28. Märk.

II. At GUDs ords sanning blifwer ändock beskändandes som en Gudomelig sanning, ehuru werlden gör föracht der utaf, och sätter sig ther emot; Ja et sådant motstånd måtte och wändas til GUDs Ords Sannings förhärligande. Hwad uträttade de öfwerste Prästerne och the Phariseer med alt sitt lastande och med grafwens bewakande? Frälsaren JEsus gjorde der alt om intet med sin härliga upståndelse ifrån de döda; och just der samma, at de satte wächtare wid grafwen, slog ikull theras falska beskyllning mot JEsu Lärjungar, at the skulle stjela honom bort; ty the fingo i en annor härlig tilgång wid JEsu upståndelse höra af sielfwa wächtarena om den stora jordbäfningen 2c. Matth. 28: 2, 11. at theras beskyllningar woro falske: Så kan Herren Gud wända de ogudachtigas onda råd til thet bästa: och rätt måste dock blifwa rätt, och ty måste all from hjerta tilfalla Psal. 94: 15. Om ock så ännu i denna tid de säkra werldenes barn och ogudachtiga, genom lögn och försmädelse utropa GUDs wärk för förförelse, tå syndare komma til en sann bättrings ånger, och til syndenes öfwergifwande, til orättfärdigt gods återställande, til förssoning, emot hwilcke the i sit Nåde-

lösa

lösa eller bättringslösa tilstånd brutit haswa, jemwäl, til trones begär och trägna böner, til GUDs Ords kärlek och en sann Gudachtighet i sitt dageliga lefwerne, och til inbördes broderlig kärlek med andra upwäckta och Trogna GUDs barn: så skal et sådant werldenes motstånd intet lemna någon om sin salighet bekymrad Själ i twifwelrådighet om GUDs ords sannings rätt; ty just det samma werldenes motstånd bekräftar GUDs ords sannings wäg, som the som ännu tro GUDs ord, begynt til at wandra uppå; emedan the trogna sådant lida måste, om annars GUDs Ord skal sannas uppå theras tilstånd. Ty alla the ther Gudeliga wilja lefwa i Christo JEsu, måste lida förföljelse. 2. Tim. 3: 12. Salige äro the som lida förföljelse för rättwisan skul: ty them hörer himmelriket til. Salige åren J, när menniskjorna förfmåda och förföljа eder, och säija allt ondt emot eder, liugandes för mina skul: gläds jens och frögden eder, ty eder lön är stor i himmelen. Matth. 5: 10, 11, 12. Ännu märck

III. Som menniskjans hjerta är beskaffadt, så är ock hennes tro och tanckar och witnesbörder: ty ther hjertat med fult är, ther af talar munnen. Matth. 12: 34. The öfwerste Präster och Phariseer hade et widrigt hjerta emot JEsum; ty trodde och witnade the ock illa om honom, kallande honom för förförare, i alt det goda som JEsus gjordt hade, hwilken doch ingen synd gjordt hade, och intet bedrägerij wardt funnen i hans mun 1. Pet. 2: 22. Theremot the Emauntiske lärjungar, fast än de wors annors nog swage i sit hopp om JEsu, likwäl efter the hade et kärligt hjerta til honom, så lämna the ock, fast ännu i sin swaghet, et behageligare och sannolikare witnesbörd, säijandes at han war en Prophet, mächtig både i gjerningar och ord för Gudi och allo folckena. ꝛc. Luc. 24: 19, 20, 21. Och Johannes Ewangelisten, såsom redan i full tro i sitt hjerta, sade: Wi sågom hans härlighet, såsom enda Sonsens härlighet, full med Nåd och sanning. Joh. 1: 14. Här sannas thet: en god menniskja bär godt fram af hjertans goda fatabur: och en ond menniskja, bär ondt fram af en ond fatabur. Matth. 12: 35. Ach huru nödigt är då icke, at söka nåd hos Gud til at få en sann tro och nytt hjerta; annors kan man intet komma til den Trones frucht och wärckan, som består i Frälsarens JEsu bekännelse. Wi se nu

§. 8.

III. The uprichtiga och framhärdande Trogna Själars tilstånd, af det tillkommande / eller af framhärdande i samma Nådetilstånd in til ändan. Härtil måste thet wißerliga komma, om the annors skola få sin Tros ändalycht, nemliga Själarnas salighet. 1. Pet. 1: 9. Fast nu intet om Joseph och Nicodemus är widare omrördt i den Helga Skrift: så är det doch troligt, at GUDs goda werk haft hos them framgång, at såsom de wisste sin kärlek til JEsum wid hans begrafning, och förut i det förbijgångna äfwen warit urskilda ifrån werldenes barn, så woro the ock framdeles beständige; hälst då denna swåra tiden gick nu snart förbij, och Fräsarens JEsu upståndelse ifrån de döda åter förhärligades igenom thens Helga Andas utgjutelse, och härliga underwärck i JEsu Namn. Men i Qwinnorna ser man Exempel, huru the ock ännu i det tilkommande, om Påskadagen, wisste sig i kärleken ståndachtige. Såsom ock JEsus them ofta efter sin upståndelse uppenbarades; ja då Maria Magdalena som bäst af kärlek til JEsum gret wid grafwen. Joh. 20: 1, 11, 14. Si så beständige woro the ännu åt framtiden, fast mera sedan the woro förwißade om JEsu upståndelse ifrån de döda, och therwid fingo tröst och hugswalelse: emedan thet heter: När tu mit hjerta tröstar, så löper jag tins buds wäg. Psal. 119: 32. Frögd i HERranom är edor starckhet. Neh. 8: 10.

Altså finnes ock the Trognas tilstånd igen af det tilkommande, i theras Ståndachtighet: ty hwaresi en rätt Sanningenes tro til helgelse är, ther faller man intet så lätteligen tilbakars mera, utan warder styrckt i JEsu kärlek; så at man intet låter sig therifrån åtskiljas: utan så kär som saligheten är, så angeläget winlägger man sig ock om ståndachtigheten; såsom det heter: Gud hafwer eder utwaldt til salighet af begynnelsen, genom Andans helgelse, och sanningenes Tro 2. Thess. 2: 13. Jag är wiß therpå, at hwarken död eller lif, ꝛc. skal skilja oß ifrån GUDs kärlek, som är i Christo JEsu wårom HERRa. Rom. 8: 38: 39. Til thenna ståndachtigheten finnes i GUDs barnas dageliga bättrings tillstånd icke allenast et fast upsåt eller sinnets förwandling och förnyelse, och erfarenhet i HERRans wägar igenom bedröfwelse och tolamod til hopp, som icke låter komma på skam. Rom. 5: 3, 4, 5. utan ock et dageligit fortfarande i kampen, som dem förelagd är Ebr. 12: 1. och the se på JEsum

som

som Trona begynt och fullkomnat hafwer ꝛc. v. 2. hwarmedelst denna ståndachtigheten fortsättes dag från dag, och af HERrans Nådes trofasthet uppehålles. 1. Cor. 10: 13. 1. Cor 1: 9. Han är trofast som eder kallat hafwer: then thet ock wål fullbordar. 1. Thess. 5: 24. HERren är trofast, then eder styrckja skal, och bewara för thet onda. 2. Thess. 3: 3. Innan Själen får Trones fäste i denna HERrans Trofasthet i sin Nåd, så hafwer hon mycken frucktan och twekan för sin swaghet skul, fast än hon wil af hjertat gierna wara ståndachtig; Men HERrans Nådes Trofasthet bewaras the Trona med GUDs macht genom Trona til salighet. 1. Pet. 1: 5. Hwaraf sker, at en Trogen Själ lefwer i GUDs fruchtan dageligen och stundeligen; så i dag som i går, så i morgon som i dag. Thetta heter til at tjena Gud i helighet och rättfärdighet i alla sina lifsdagar (Luc. 11: 74, 75.) Ändoch wår utwärtes menniskja förgås, så warder doch then inwärtes förnyad dag från dag. 2. Cor. 4: 16. Wi hafwom här ingen warachtig stad: utan wi sökom efter then tilkommande. Ebr. 13: 14. Denna ståndachtigheten i en god Trones kamp är fast angelägen: hwarföre i GUDs ord fast ofta thertil förmanes: kämpa en god Trones kamp: fatta ewinnerligit lif. 1. Tim. 6: 12. War Trofast in til döden, så skal jag gifwa tig lifsens krono. Apoc. 2: 10. ty then som blifwer fast uti ändan, han warder salig. Matth: 24: 13.

§. 9.

Men ther emot huru är nu werldenes barnas tilkommande tilstånd, the framhärda i sin synda ondska, the stå i sin obotfärdighet aldrig up ifrån synden; utan som de för thet närwarande altid lefwa i sina synder, så förhärdas de ock mer och mera i sin obotfärdighet, och warda dageligen mer och mer til alla goda gierningar odugelige Tit. 1: 16. Såsom Jannes och Jambres stodo emot Mose; så stå ock deße emot sanningena; thet äro Menniskjor, förderfwade i sitt sinne, odugelige til Trona. hwilket i synnerhet säges om denna ytterste farliga tiden 2. Tim. 3: 1, ꝛc. 8. Om det tilkommande sade JEsus til the Phariseer: I skolen dö uti edra synder. Joh. 8: 21, 24. Hwad gjorde the öfwerste Prästers ondska ännu i framtiden? the kärde krigsknechtarna liuga, och gäfwo them en stor summa penningar Matth. 28; 11, 12, ꝛc. 15. Och the och theras anhang förföljde likaledes Apostlarna och andra Trogna. Act. 4: 5, 6, ꝛc. Act. 5: 40.

Act.

Act. 9: 1, 2. Så är de ogudachtigas tilstånd alt framgent ondskefult, när de intet annamma Nåden til en sanskyldig bättring. Ja, om än them ogudachtigom Nåden tilbuden warder, så lära the doch icke rättfärdighet: utan på jordene ther rätt skee skulle, gjöra the thet ondt är: ty the se intet HERRans härlighet. Esa. 26: 10.

Af alt thet föregående kanst tu nu kära själ se, hwilcka the uprichtiga och framherdande Trogna äro, uti hwilckas hjertan JEsus hwilar: Nemligen the som gjordt bättring i det förbijgångna eller förbijgående, för närwarande äro i JEsu kärlek, och wåga therföre at lida för JEsu skul, och för tilkommande äro beständige och trofaste in til ändan; emellan hwilcka, och emellan the otrogna och ogudachtiga, är en så stor åtskilnad, som emellan Ljus och mörcker Eph. 4: 8. som emellan them som äro under satans macht, och emellan them som regeras af GUDs anda Eph. 2: 2. Gal. 5: 18. som emellan them som äro af djefwulen, och emellan them som äro födde af Gud 1. Joh. 3: 8, 9, 10. som emellan them, som kostfäste Christum, och emellan them, som af kärlek begrofwo honom. Låtom oß nu bese,

Andra Delen.

§. 1.

Huru JEsus i the Trognas hjertan hwilar.

Här wid wele wi i achtaga fyrahanda:

I. Hurudan JEsu hwilostad i the Trognas hjertan är/ och wara skal.

II. Tiden / när och huru länge JEsus i the trognas hjertan hwilar.

III. Om JEsu hwila i sig sjelf/ hwaruti then består.

IV. Om JEsu hwila i anseende til the trognas hjertan.

§. 2.

I. Hurudan JEsu hwilostad i the Trognas hjertan är/ och wara skal. Här wid anmärcke wid treggehanda. 1. Denna grafwens, eller JEsu andeliga hwilostads Situation, eller rum och ort. 2. Thes beskaffenhet. 3. Några tilfälliga om-

stån-

ständigheter. Hwad 1. JEsu andeliga hwilostads Situation och ort angår, så står i Texten: och war på det rummet ther han korßfäst war, en örtagård.

Huru härligen af bildar detta äfwen Situation och orten til JEsu andeliga hwilostad; ty ther JEsus korßfäst war, thet är, ther JEsus är en försoning för werldenes synder, ther är ock nu en andelig örtagård, det är GUDs Nåderike, försoningens förkunnande, och des delachtighet af alla Trogna GUDs barn som Nåden anamma: och det utan åtskilnad på utwärtes ort eller rum. I Christi Namn skal predikas bättring och syndernas förlåtelse ibland alt folk, begynnandes på Jerusalem. (Luc. 24: 47.) Gud war i Christo, och försonade werldena med sig sielfwan, och förebrådde them intet theras synder, och hafwer beskickat ibland oß försoningenes ord 2. Cor. 5: 19. Uti denna andeliga örtagården, måste nu kära Själ, titt hjerta warda försatt, i en sann omwändelse, at tu måtte warda beqwämlig til JEsu andeliga hwilostad, såsom det om the omwända och Trogna står: Tacker Fadrenom, som oß hafwer beqwäma giordt til at delacktige wara i the heligas arfwedel i ljuset, hwilken oß uttaget hafwer ifrå mörkrens wåldighet; och hafwer försatt oß i sins älskeliga Sons rike: I hwilkom wi hafwom förloßning genom hans blod, nemligen, syndernas förlåtelse. Col. 1: 12, 13, 14. I denna örtagården meddelar Frälsaren JEsus af sitt förwärfwade goda, och säger: Jag kom, min Syster kära Brud, uti min örtagård: jag hafwer mitt mirham samt med mina örter upskuret: jag hafwer ätit mina honungs kako, samt med minom hannog; Jag hafwer drucket mit win med mine miölk; äter mine kåre, och dricker mine wånner: och warder druckne. Höga Wis. 5: 1. Här wederqwäcker han sin andeliga Brud; Han wederqwäcker mig med blomster, ock upsriskar mig med åple; ty jag är krank af älskog Cap. 2: 5. Detta är til at hafwa lif, och öfwernog hafwa Joh. 10: 10. The warda druckne utaf tins hus rika håfwor; och tu skåncker them med wällust såsom med enom ström. Psal. 36: 9. Och denna andeliga örtagården är nu wid JEsu korß, wid hans dyra döds försoning; ty Christus hafwer förwärfwat GUDs församling med sit blod (Act. 20: 28.)

Wi hafwe alle warit i syndafallets örtagård, och ther njutit fuller lystna, men therjämte bittra och dödeliga fruckter, hwilckas dödeliga werckan intet kan förtagas, om nu intet en arm Själ blir åter i en sann och lef-

wande tro, författ i JEsu Nådes rikes örtagård, til at warda delachtig af JEsu dyra döds förssoning.

Men märck ännu kära Själ, at i denna örtagården, måtte titt hjerta med warda til en liten örtagård, som är tilsluten och stängd för wildjur och räfwar som förderfwa wijngårdar (Cap 2: 15.) Til at obehindrat bära goda och Gudi behageliga fruchter; såsom then andelige Brudgummen säger: **Min Syster kära Brud, tu äst en tilsluten örtagård** Cap. 4: 12. Hwilken fruchtsamhet då sker, om HErrans Nåde wäder får blåsa igenom och upliswa det af naturen ofruchtsamma och stela hjerta: **Statt up Nordan wäder, och kom sunnan wäder, och blås igenom min örtagård, at hans örter måga drypa.** Hög. wis. 4: 16. **En ande skal blåsa ifrån mitt ansichte, och skal göra lif.** Esa. 57: 16. Då kanstu biuda tin Själa Brudgumme JEsum i titt hjerta, och säija: **Min Wän komme uti sin örtegård, och äte sina ädla fruckt.** Höga Wiss. 4: 16. Ty hwad GUDs ande werckar, det är honom behageligit; och **HErren luchtar theraf en söt lucht.** Gen. 8: 21. **Andans fruckt är uti all godhet, och rättfärdighet, och sanning; och pröfwer hwad HErranom täckt är** Eph. 5: 9, 10. Wi bese nu.

§. 3.

2. **Thenna grafwens eller JEsu andeliga hwilostads beskaffenhet:** i Texten står (1.) At i örtagårdenom war **en ny graf.** Sådant måtte ock thet hjerta wara, som skal warda JEsu andeliga hwilostad, nemligen igenom Nåden förändrat och förnyat til et nytt hjerta, efter HErrans Nådelöfte: **Jag skal gifwa eder et nytt hjerta** ꝛc Hes. 36: 28. The Trognas hjertan skola icke wara lika the Phariseers hjertan, hwilcka blott utwärtes woro som **hwitmenade grafwar, men inwärtes fulla med the dödas ben och all orenlighet** (Matth. 23: 27: 28.) utan de skola wara lika denna Josephs nya graf, **ther ingen hade uti lagd warit:** Nemligen et sådant hjerta, som intet är inrymt til syndenes härskande och rådande, eller til djefwulens werckan, såsom the otrognas hjertan; utan ther JEsus allena skal råda och regnera i sin Nådes macht och stora kraft. (2.) står i Texten, at Joseph hade uthuggit denna sin graf **uti et helleberg**; detta utmålar åter äfwen JEsu andeliga hwilostads beskaffenhet; The trogna måste wara upbygde uppå helleberget Christum JEsum. **Sij jag lägger i Zion en utwald kostelig hörnesten; och hwilken som tror på honom,**

han

han skal icke komma på skam. 1. Pet. 2:6. The skola komma til JEsum, och höra hans ord och gjöra ther efter, och wara så lika en man som bygger et hus; hwilken grof djupt, och lade grundwalen på helleberget ꝛc. Luc. 6: 47, 48. ty en annan grund kan ingen läggia; än then som lagder är, hwilcken är JEsus Christus. 1. Cor. 3: 11.

At Josephs nya graf war uthuggen i et helleberg; påminner oß också menniskians naturliga beskaffenhet, at thet är fuller hårdt som en sten: men om Joseph hade kunnat uthugga sin nya graf i et helleberg, huru mycket mera kan då icke HERRans Nåd möka och förkrossa åfwen de hårda hjertan (Jer. 23: 29. at the warda tjenlige til JEsu andeliga hwilostad. Jag som bor i Högdene, och i Helgedomenom, och när them som en förkroßad och ödmjuk anda haswa; på det jag skal wederqwäckia the ödmjukadas anda, och hela the förkroßadas hjerta Esa. 57: 15. Jag skal giswa eder et nytt hjerta, och en ny anda uti eder, och taga bort utur edart kött thet sten hjertat, och giswa eder et hjerta af kött. Jag skal giswa min anda i eder, och gjöra et sådant folk af eder som i min bud wandra, och mina rätter hålla, och ther efter gjöra. Hes. 36: 26, 27. Och sådan är nu JEsu andeliga hwilostads beskaffenhet. Wi skola ytterligare besee

§. 4.

3. Några tilfälliga omständigheter: (1.) Joseph och Nicodemus skyndade sig til at läggia JEsum i then närmaste graf, för thet Sabbathen begynte gå uppå: hwilcka Sjelars ögon öpnas til at se then ewiga Sabbathen begynna gå uppå, både i anseende til sin lifstids korthet, eller dödsens owißhet, som ock i anseende til HERRans annalkande sidsta dag; the skynda sig ock til at så och anamma JEsum i sina hjertan; för än ock natten, then ewiga natten kommer, at Christus måtte wara theras lif, och döden theras winning. Phil. 1: 2. (2) Står här: graswen war når, Nemligen then war når til JEsu korß; såsom the Trogne ock altid hålla sina hjertan når til JEsu korß, til JEsu blods försoning i Trone, så at the intet weta af annat til sin saligheds grund, än JEsum Christum, och honom korßfästan 1. Cor. 2: 2. The äro når til JEsu korß både i försoningenes delachtighet i Trone, och i lidande med Christo i hans fotspors efter följelse 1. Petr. 2: 21. Rom 8: 17. 2. Tim. 2: 11, 12. och kunna säija med Pau-

lo: bört thet, at jag af någon ting skulle berömma mig; utan af wårs HErras JEsu Christi korss: genom hwilken werlden är mig korssfäst och jag werldene. Gal. 6.: 14. (3) Stenen, som the i Trons wälta för graswenes dör, är GUDs macht, emedan the med GUDs macht bewaras genom Trona til salighet 1. Pet. 1: 5. Thenna är en stor sten, som omsider förkrossar alla werldenes rikes belåten: och warder til et stort berg. Dan. 2: 34: 35, 44, 45. HErren är trosast, then eder styrckia skal, och bewara för det onda. 2. Thess. 3: 3. (4) Såsom deße sedan gingo sina färde, så gå ock the Trogne ifrån den jordiska hyddan omsider, då de genom döden skiljas hådan til at wara med Christo. Phil. 1: 23. eller ock uppå HERRans tilkommelses dag warda förwandlade til oförgängelige och odödelige, delachtige i JEsu upståndelses Seger: Så warder det ordet sullkomnat, som skrifwit är: döden är upswolgen uti segren 1. Cor. 15: 53, 54, 55. Nu skolom wi i acht taga

§. 5.

II. Tiden/ när och huru länge JEsus i the Trognas hjertan hwilar? JEsus hwilade i graswen, så at Han upstod uppå then tredje dagen Matth. 17: 23. hwar til ock Jonas en afmålning war tre dagar och tre nätter i hwalfiskens buk. Matth. 12: 40. Så hwilar eller bor ock JEsus i the Trognas hjertan, såsom 1. i theras Hjerteliga omwändelses dag; ty JEsus kommer tå til dem, och tager sin boning i theras hjertan genom trona. Eph. 3: 17. Sij jag står för dörena och klappar: then ther hörer mina röst, och upläter dörena, til honom skal jag ingå, och hålla nattward med honom, och han med mig. Apoc. 3: 20. så at det tå heter: i dag är theßo huse Salighet wederfaren Luc. 19: 9. Hwarföre ock den efter JEsum redan längtande Själen sjunger:

Ach hör mig HERre JEsu Christ!
Gjör tig en säng uti mitt bröst:
Uti mitt hierta blif och boo/
Så har jag tröst och en ewig roo.

2. Hwilar JEsus hos the Trogna i theras ständachtighets dag i Tron/ och i JEsu kärleks, och i JEsu buds hållande, både i gjörande efter JEsu wilja, och i lidande för JEsu namn skul: uppå den-

denna dagen blir ock JEsus altid hos them och the bliswa i JEsu, och bära frucht i honom; såsom Frälsaren säger til sina Lärjungar: bliswer i mig, och jag i eder: såsom grenen icke kan bära frucht af sig sjelf, med mindre han bliswer i wijnträd; så kunnen icke heller J, utan J bliswen i mig. Jag är wijnträd, J ären grenarna; then som bliswer i mig, och jag i honom, han bär mycken frucht: ty mig förutan kunnen J intet gjöra. Joh. 15:4,5. Hwilken ständachtighets dag skal påstå ifrån theras första omwändelse, och alt framgent i hela theras lifstid, så at the säija kunna med Paulo dageligen: Jag lefwer, doch icke nu jag, utan Christus lefwer i mig: ty thet jag nu lefwer i köttet, thet lefwer jag i GUDs Sons Tro, then mig älskat hafwer, och gifwit sig sjelf ut för mig: Gal. 2:20 Änteligen följer

3. Loppets fullbordans dag/ tå JEsus äfwen hwilar hos the Trogna, och intet öfwergifwer them i nöd och död, såsom Paulus säger: Christus är mitt lif, och döden är min winning. Phil. 1:21. Jag hafwer kämpat en god kamp, jag hafwer fullbordat loppet, jag hafwer hållet trona, ꝛc. 2. Tim. 4:7, 8. The dö i JEsu tro och kärlek, och längtan at wara hos honom ewinnerliga. Jag åstundar at skiljas hädan och wara med Christo. Phil. 1:23. Och the upstå med Christo til et ewigt lif, at såsom Christus, som är the Trognas Hufwud, hafwer upstådt uppå then tredje dagen, så skola ock lemmarna med upstå efter loppets fullbordan. Efter twå dagar gjör han oss lefwande: på tredje dagen skal han upwäckja oss, så at wi få lefwa in för honom. Osea 6:2. Och så skole wi bliswa när HERranom altid 1. Thess. 4:17. Hwarföre i Psalmen sjunges:

Kom snart til mig/ O JEsu kär!
Mitt hjerta för tig öpet är/
Kom in med Nåd och kärlighet/
Och blif ther qwar i ewighet. ꝛc.

Men nu handla wi förnämligast om JEsu hwila i the Trognas hjertan i tiden, in til och med loppets fullbordans dag, hwarwid the Trogne skola i JEsu Christi delachtighet bliswa faste in til ändan, ock icke låta sig skiljas ifrån JEsu: såsom thet om the Trogna heter: Wi äro delachtige wordne af Christo; om wi annors trona, som wi begynt hafwe, fast behålle in til ändan. Ebr. 3:14. Nu skolom wi widare i achtaga

§. 6.

III. Om JEsu hwila i sig sjelf/ hwar uti then består? Frälsarens JEsu hwila i sig sjelf består intet i något som menniskjorna kunde uträtta med sin egen macht och förmåga, om än det wore så skjönt och kosteligit, som Jerusalems tempel war. Then aldrahögste bor icke uti the Tempel, som med händer giord äro; såsom Propheten säger: Himmelen är mit säte, och jorden är min fotapall. Hwad hus wilsen J tå byggia mig, säger HERren; eller hwad rum är til mina hwilo? Act 7: 48, 49. Ty Gud som hafwer gjordt werldena, och alt thet ther uti är, efter han är HErren öfwer himmel och jord, bor han icke uti the tempel, som med händer upbygd äro, ej heller dyrckas med menniskjo händer, behöfwande någon ting, efter han gifwer allom lif, anda och alt. Act. 17: 24: 25. Så sitter ock Frälsaren JEsus uppå GUDs högra hand, i samma gudomeliga Majestät och härlighet Ebr. 1: 3. och behöfwer intet sådana rum för sin skul, fast än menniskjorna behöfwa utwärtes tempel, til at kunna församlas, at höra GUDs ord under tak och skjul til en myckenhet, samt at förrätta sin GUDs tjenst; hwar til intet rum i Nya Testamentet är mentigit: Matth. 1: 11. 1. Tim. 2: 8. hälst ther GUDs ord predikas och förkunnas. Ty på hwad rum jag sticktar mins namns åminnelse, ther wil jag komma til tig, och wälsigna tig Exod. 20: 24. Och fast än ock intet kyrckorne i sig sjelf äro, igenom GUDs besynnerliga befallning, stichtade, såsom Tabernaklet och Jerusalems tempel woro, så är doch uti them GUDs Namns åminnelse stichtat af Gud, i sjelfwa thet predikade ordet, så länge HERren Gud låter sitt ord i them utan hinder förkunnas, och det så wißa dagar och wißa tider, at alla kunna weta församla sig ther til, som wilja höra HERrans rätter sig förkunnas, och wilja låta lära sig bättringenes och gudachtighetenes wäg, ther sanningenes ord rätteligen utdelat warder. Ty HERRren, som ibland them är, lärer wäl rätt, och gjör intet ondt; han låter hwar morgon (åtminstone på fläste orter hwar Sön- och helgedags mårgon) uppenbarliga lära sina rätter: men the onde wilja intet lära skämmas Zeph. 3: 5. nemligen skämmas i bättringsorg öfwer sina syndawägar Hes. 16: 61, 63. Dan. 9: 7.

§. 7.

Men wil tu kära Själ weta, hwaruti Frälsarens JEsu hwila i sig

i sig sjelf består; så ense med åtskilnad hans förnedrings och hans uphöjelses stånd. 1. I hans förnedrings tilstånd, så bestod hans hwila uti sin kärleksrike himmelske Faders wiljas gjörande, i GUDs rikes förkunnande, och i sitt swåra lidande och död för werldenes synder skul; ty hwad en gjerna gjör, thet är hans hwila, och om Frälsaren står skrifwit: Si jag kommer; i bokene är skrifwit om mig. Tin wilja min Gud, gjör jag gjerna: Och tin Lag haswer jag i mit hjerta. Psal. 40:8,9. Såsom ock Frälsaren JEsus sjelf säger, då han upsökte arma och förlorade syndare: Min maat är det, at jag gjör hans wilja, som mig sändt haswer, och fullbordar hans wärck. Joh. 4:34. Sålunda hwilade JEsus, wid de aldraswåraste Marter, i sin himmelske Faders wilja. Min Fader, om det icke är möjeligit at thenna kalcken går ifrå mig, med mindre jag dricker honom, så ske tin wilje. Matth. 26:42. Ja, Frälsarens JEsu hwila, wid hans Nåds och kärleksfulla hjerta, war uppå korsset, at han bar omsorg icke allenast för sin Moder, utan ock tilsade then botfärdiga röswaren Paradiset, och bad för them som korsfäste honom: Fader, förlåt them thet; ty the weta icke hwad the göra. Luc. 23:34. Ty menniskjones Son är icke kommen, på det han wil låta tjena sig, utan at han wil tjena, och giswa sit lif til återlösning för många. Matth. 20:28.

2. I JEsu uphöjelses tilstånd, är hans hwila, at han i en Gudomelig Maiestet och härlighet sitter på GUDs högra hand, och haswer ett namn det öfwer all namn är. Phil. 2:9. I anseende hwar til JEsus för sig sjelf intet behöfwer söka någon hwila hos sig i sitt hjerta; ty ther är glädje tilfyllest, och lustigt wäsende på tins högra hand. Psal. 16:11. conf. v. 6, 11. Wi wilje nu ånteligen i achtaga

§. 8.

IV. Om Frälsarens JEsu hwila i anseende til the Trognas hjertan. I anseende här til manar JEsus godt för them, Rom. 8:34. och gjör them delachtige af sin förlösnings frucht. Genom båra alle Propheterne witnesbörd, at hwar och en som tror på honom, han skal få syndernas förlåtelse genom hans namn. Act. 10:43. Då the Trogne under GUDs andas Nådewerckan beredas och gjöras skickeliga både til at anamma Nåden, som ock til at gjöra GUDs rikes frucht, och wandra Ewangelio wärdeliga. Allt thetta gjör

JE-

JEsus gjerna, emot sina Trogna får; ty han är kommen, på det the skola hafwa lif, och öfwernog hafwa Joh. 10: 10 Denna JEsu hwila i the Trognas hjertan, är förthenskul en blott Nåds och Barmhertighets hwila: Lika som en Konung, som hafwer nog af Kongliga och härliga Palats at hwila uti, och til sin förnöjelse, likwäl af särdeles Nåd och kärlek begifwer sig til at hwila, och hafwa sin lust at wistas med, hos en ringa och fattig torpare, i des fattigdoms koija: til at allenast gjöra them godt, och finna tilbakas sit nöje wid theras ringa ärkänsla och tacksamhet. Han hafwer inga lust til hästars starckhet; icke heller behag til någors mans ben. HERren hafwer behag til dem som fruchta honom; them som uppå hans godhet hoppas. Ps. 147: 10, 11. Jag som bor i högdene, och i helgedomenom, och när them som en förkroßad och ödmjuk anda hafwa, på det jag skal wederqwäckja de ödmjukades anda, och hela the förkroßadas hjertan. Esa. 57: 15. Then ther tack offrar, han prisar mig; och ther är wägen, at jag wisar honom GUDs saligbet. Ps. 50: 23.

Thenna JEsu Nåds och Barmhertighets hwila i the Trognas hjertan, består förthenskul i twäggehanda. 1. Der i, at JEsus gjör them Trognom godt, och gifwer them hwila och roo i theras Själar. 2. Der uti, at JEsus i the Trogna med finner wälbehag.

§. 9.

Hwad angår: 1. At JEsus gjör them Trognom godt/ och gifwer them hwila och roo i theras Själar. Så säger HERren: Jag skal gjöra et ewigt förbund med them, så at jag icke wil aflåta at giöra them godt; och skal gifwa them min fruchtan i hjertat, at the icke skola wika ifrån mig. Och thet skal wara min lust: at jag må gjöra them godt. 2. Jer. 32: 40, 41. Gjerna wil jag hafwa them kär Osea 14: 5. Såsom en Brudgum gläder sig öfwer Brudena, så skal ock tin Gud frögda sig öfwer tig. Esa. 62: 5. Si thetta är äfwen Frälsarens JEsu lust och förnöjelse; hwarföre han kallar arbetande och betungade Själar til sig, och lofwar them wederqwäckelse och roo til theras Själar; Matth. 11: 28, 29, 30. han lägger det förlorade fåret ock på sina axlar med glädje (Luc. 15: 5.) och låter thet ther hwila. Han församlar Lamben i sin famn, och bär them i sitt skot (at låta them ther hwila) och fordrar the lambdigra, Esa. 40: 11. Såsom en kär moder tycker sig

hwi-

hwilla när barnet dör, och för kärleken skul til det spåda fostret hafwer sin tro och lust ther af, så hafwer ock HERren Gud lust til the Trogna Esa. 62: 4. Och I skolen suga och mätte warda af thes hugswalelses bröst ꝛc. I skolen i samne borne warda, och på knän skal man liusliga hålla eder. Jag wil hugswala eder, såsom modren hugswalar någon ꝛc. säger HERren Gud i Esa. 66: 11, 12, 13.

§. 10.

Hwad angår 2. At JEsus i the Trogna med sinner wälbehag; så finner han sit wälbehag 1. I theras hjerteliga omwändelse och bättrings sorg: när botfärdige Själar tro GUDs Ord til HERrans fruchtan, til sit eländes kännedom, och til sitt hjertas förkroßelse. Jag ser til then elända, och til then som en förkroßad anda hafwer, och til then som struchtar för mitt ord. Esa. 66: 2. The offer som Gudi behaga, äro en bedröfwad ande; et bedröfwat och förkroßat hjerta warder tu, Gud, icke förachtandes. Psal. 51: 19. Ja, lika som en herde gläder sig öfwer det igenfundna fåret: qwinnan öfwer then upsökta penningen: och fadren frögdar sig öfwer sin förlorade Son, warkunnar sig öfwer honom, löper emot honom, faller honom om halsen och kyßer honom; tå Sonen wändt tilbakas med en ödmjuk syndabekännelse och bättrings sorg; Luc. 15: 20, 21, ꝛc. Så gläder sig ock JEsus öfwer syndares omwändelse och bättring.

2. Är JEsu hwila och wälbehag, i Theras hjerteliga Tro. Christus bor genom trona i theras hjertan. Eph. 3: 17. En röd som kroßad är skal han icke sönderbryta, och wekan som ryker skal han icke utsläckia, til des han utförer domen til en seger. Matth. 12: 20. När den sanna och lefwande Tron anammar Nåden i Christo JEsu, så warder then Trogna Själen Gudi behagelig: af Nådena åren I frälste genom Trona ꝛc. Eph. 2: 8. Han hafwer tagit oß sig tilsfwom til barn genom JEsum Christum, efter sins wilias godа behag: sina härliga Nåd til lof, genom hwilka han hafwer oß täckta giordt uti honom som kärkommen är, Eph. 1: 5, 6. ty utan Trona är omöjeligit täckjas Gudi Ebr. 11: 6. HERre, tin ögon se efter Trona Jer. 5: 3.

3. Har JEsus wälbehag uti the Trognas hjerteliga kärlek til Gud och Frälsaren JEsum Christum / så at han wil komma til them, älska them och blifwa boende när them, som älska honom.

Joh. 14: 21, 23. Uti hwilken kärlek the ock hålla JEsu ord, och bud. Ty thet är kärleken til Gud, at wi hållom hans bud: och hans bud äro icke swår. 1. Joh. 5: 3. Och wi hafwom trodt och kändt, then kärlek som Gud hafwer til oß. Gud är kärleken; och then som blifwer i kärleken om, han blifwer i Gudi, och Gud i honom. 1. Joh. 4: 16.

4. Har JEsus wälbehag i the Trognas **Hjerteliga lydna** emot JEsu röst til at göra hans wilja: såsom Gud försökte Abrahams tro i lydnone at offra sin Son Isaac, och sedan sade: nu wet jag at tu fruchtar Gud, och hafwer icke skonat tin enda Son för mina skul. Gen. 22: 12. JEsus säger: Min får höra mina röst: och jag känner them, och the följa mig, och jag gifwer them ewinnerligit lif: ingen skal ryckia them utu mine hand. Joh. 10: 27, 28. I det the hålla GUDs bud, gjöra the thet honom liuft är. 1. Joh. 3: 22. Sij lydna är bättre än offer; och höra til är bättre än det feta af wädrar. 1. Sam. 15: 22. Församler mig mina heliga, som förbundet mer achta än offer Psal. 50: 5.

5. Har JEsus wälbehag i de Trognas **Trones Kärleks och tolamods prof i lidande** för JEsu Namns skull, för gudachtighetens skul, för GUDs rike skul rc. hwarföre Frälsaren säger: Salige åren I när menniskiorna försmåda och förfölja eder, och saija alt ondt emot eder, ljugande för mina skull. Matth. 5: 11. The äro GUDs barn och arfwingar, och Christi medarfwingar, som lida med Christo. Rom. 8: 17. 2. Tim. 2: 11, 12. Ja härlighetenes och GUDs ande hwilas på them, 1. Pet. 4: 14. Och Apost. Paulus säger: alle the ther Gudeliga wilja lefwa i Christo JEsu, måste lida förföljelse. 2. Tim. 3: 12. Och Apost. Jacob: Salig är then man, som toleliga lider frestelse; ty tå han bepröfwad är, skal han få lifsens krona, then Gud lofwat hafwer them som honom älska Jac. 1: 12. 1. Pet. 1: 6. hwaremot HERren JEsus hafwer wißhag til them, som icke bära sit korß, utan älska mera än JEsum, fader, moder, syster, bror, hustru, barn, och sit egit lif: hwilken som icke tager sit korß på sig, och följer mig, han är mig icke wärd. Matth. 10: 38. conf. v. 37, 39. Luc. 14: 26, 27. Ja hwilken sig undandrager, han skal icke behaga mine Siäl. Ebr. 10: 38.

§. 11.

6. Har JEsus wälbehag i the Trognas **broderliga kärlek** inbör-

bördes til alla GUDs Nådebarn och JEsu Lärjungar. Om wi älskoms inbördes, så bliswer Gud i oß, och hans kärlek är fulkommen i oß; och thetta budet haswe wi af honom, at then ther älskar Gud, han skal ock älska sin broder. 1. Joh. 4: 12, 21. Frälsaren JEsus säger sjelf, ett nytt bud giswer jag eder, at I älsken eder inbördes, såsom jag haswer älskat eder, på det I ock skolen älska eder inbördes. Theraf skola alle förstå, at I ären mine Lärjungar, om I haswen kärlek inbördes. Joh. 13: 34: 35. Detta är mitt bud: at I skolen älska eder inbördes, såsom jag haswer älskat eder. I ären mine wänner, om I gjören, hwad jag biuder eder. Joh. 15: 12, 14. Jämwäl är JEsu wälbehag, i de Trognas **Allmänneliga kärlek** til alla människior: i gudachtighetene (låter sinnas) broderlig kärlek, i broderlig kärlek allmännelig kärlek. 2. Pet. 1: 5, 7. Om ingen illa tala, icke trätosamme; utan milde, bewisandes all sachmodighet till alla menniskior. Men jag säger eder: älsker edra owänner; wälsigner them som eder banna; gjörer wäl emot them som eder hata; beder för them som gjöra eder skada, och förfölja eder. På det I skolen wara eders faders barn som är i himmelen: ty han låter sina Sol upgå öfwer onda och goda, och låter regna öfwer rättfärdiga och orättfärdiga. Matth. 5: 44: 45. Och änteligen är JEsu wälbehag i **barmhertighetenes wärck och goda gierningar**; Förgäter icke göra wäl och meddela; ty sådana offer täckjas Gudi. Ebr. 13: 16. Then som sparliga sår, han skal ock sparliga upskåra: och then som sår i wälsignelse, han skal ock upskåra i wälsignelse. Swar och en som han sjelf wil; icke med olust, eller af twång: ty en gladan gisware älskar Gud. 2. Cor. 9: 6, 7.

7. Har JEsus wälbehag i the Trognas **böners och tacksäijelsers offer**: så war then rättfärdiga Abels offer Gudi tacknemlig. Gen. 4: 4. Wid Noae offer luchtade HERren en söt lucht. Gen. 8: 21. Rökwärckens rök af helgonens böner kommer fram för Gud Apoc. 8: 4. låt oß nu genom honom altid offra Gudi lofoffer, det är läpparnes frucht the hans Namn bekänna. Ebr. 13: 15. I ock, såsom lefwande stenar, upbygger eder til et andeligit hus och til et heligt Prästerskap, til at offra andelig offer, som Gudi äro tacknemlig, genom JEsum Christum. 1. Pet. 2: 5.

8. Har JEsus sit wälbehag ther uti, at en Trogen själ är

ständacheig och trofast in til döden. War trofast in til döden, så skal jag gifwa tig lifsens krona. Apoc. 2: 10. Then som blifwer fast uti ändan, han warder salig. Matth. 24: 13.

Si under en sådan Nåds åtnjutande, och under en sådan sann Christendoms öfning, samt thes tilwäxt, warar nu JEsu boende och hwila i the Trognas hjertan; ty tå är belial utdrifwen, och then Trogna Själen hafwer gifwit sit hjerta til JEsu boning, och til GUDs tempel. Tänck tå intet, at JEsu hwila i the Trogna skulle wara en död hwila; medan JEsus hwilade i grafwen ock, woro hans efterföljare sysselsatte, dels i bedröfwelse i det de saknade JEsu liufliga umgånge, dels i kärlek, at wela swepa och finörja JEsum, och läggia honom i sin grafhwila. Fast mera är nu den ifrån the döda uppståndne Frälsarens JEsu hwila i the Trognas hjertan, eller hans inneboende Nåd, en lefwande-gjörande och en rörelsefull hwila: nemligen til bättring, Tro, kärlek, och alla goda gierningar; lika som, då Gud hwilade på den sjunde dagen, så woro alle skapade ting i fult lif och fullständig rörelse. HERren Gud säger om sitt tempel: Jag wil bo uti them, och wandra uti them: och jag wil wara theras Gud, och the skola wara mitt folck. 2. Cor. 6: 16. Ja, alle the som drifwas af GUDs anda, the äro GUDs barn. Rom. 8: 11. Om the af en blott Nåd rättfärdiggjorde Själar heter ther: Wi äre hans wärck, skapade i Christo JEsu til goda gierningar, til hwilcka Gud oss tilförene beredt hafwer, at wi i them wandra skola. Eph. 2: 10. Hwilket ock jämte förlåtningens förwärfwande til Nåd hos Gud, och til frid med honom, (2. Cor. 5: 19. 1. Joh. 2: 2. Rom. 5: 1. är JEsu dyra återlösnings ändamål: then sig sjelf gaf för oss: på det han skulle frälsa oss ifrå all orättfärdighet, och rena oss sig sielfwom et folk til egendom, thet sig om goda gierningar beflitar. Tit. 2: 14.

Detta alt är doch så af HERrans blotta och oförskylta Nåd, at ingen ting är wärdigt i och af sig sjelft til Frälsarens JEsu hwila och wälbehag; utan ther är hans Nåd och kärlek allena, som anser the Trognas upsåt, hjertats förändring, wilja och gierning, som GUDs anda wärckar, sig för täckt och behageligit, i Krone på JEsu pina och död: hwarföre, til at wisa den blotta och oförskylta Nådens allena gällande i salighetenes wäg, Frälsaren JEsus kärer then sanna ödmjukheten, säijandes; Sammalunda ock J, när J hafwen

wen gjordt alt thet som eder buditt är, så säger: wi äre o-nyttige tjenare; wi haswe gjordt thet wij worom plichtige at gjöra. Luc. 17:10. Således bör andelig fattigdom och hjertans ödmjukhet, wara jämte alt thet öfriga hos then Trogna Själen: Nemligen jemte theras botfärdighet, tro, kärlek, lydna, lidande ꝛc. Annors wore theras hjertan mera en upblåst Phariseisk hwitmenad graf, än en Frälsarens JEsu behagelig hwilostad. Då Abraham ödmjukade sig, säijandes: ach si jag haswer tagit mig före at tala med HERranom, ändoch jag är stoft och aska: Gen. 18: 27. Fäfeck han i trone hålla samtal med Gud. Då Jungfru Maria ödmjukat sig, säijandes: Han haswer sedt til sina tjenarinnos ringhet: tå wardt hon salig beprisad i sine tro Luc. 1: 45, 48. Då höfwitsmannen sade: HERre, jag är icke wärdig, at tu skalt gå in under mitt tak ꝛc. Så wardt hans tro funnen makalös. Matth. 8: 8, ꝛc. Då then Cananeiska qwinnan tilägnade sig hundarättighet, säijandes: Likwäl äta hundarna af the smulor, som falla utaf theras HERrars bord; tå war hennes tro som störst Matth. 15: 27, 28. Ty them fattigom warder predikat Ewangelium Matth. 11: 5. Salige äro the, som äro andelige fattige; ty them hörer himmelriket til Matth. 5: 3. Ödmjukheten är den dygden som Frälsaren JEsus sielf med sitt Exempel lära wil them alla, som til honom komma, säijande: Tager på eder mitt ok, och lärer af mig; ty jag är mild och ödmjuk af hjertat; och i skolen finna ro til edra Själar. Matth. 11: 29. Denna ödmjukhetenes lära wijste Frälsaren JEsus i sielfwa wärcket, i thet han twådde sina Lärjungars fötter, och sade: Jag haswer gifwit eder efterdömelse, at såsom jag gjordt haswer, så skolen i ock gjöra ꝛc. Om J detta weten, salige ären J om J thet gjören. Joh. 13: 15, 16, 17. Och Apost. Paulus säger: at intet sker med kif eller fäfäng ähro; utan med ödmjukhet, räkne hwar then andra yppare än sig ꝛc. Swar och en ware så til sinnes, som ock Christus JEsus war: Hwilken, ändå han war i GUDs skepelse, räknade han icke för rof, Gudi jämlik wara: utan förnedrade sig sielf, tagandes på sig en tjenares skepelse, och wardt lika som en annor menniskia, och i åthåfwor sunnen som en menniskja; ödmjukade sig sielf, wardt lydig intill döden, ja, in til korsens död. Phil. 2: 3, 4, 5, 6, 7, 8. Gud står emot the högfärdiga; men them ödmjukom gifwer han Nåd. Jac. 4: 6. Gud bor hos them som en förkroßad och ödmjuk anda haswa. Es. 57: 15.

§. 12.

Så hafwom wij nu betrachtat **Frälsarens JEsu hwila i the Trognas hjertan/** med the särskilda omständigheter, som ther wid förefallit, i anseende til personerna **hos hwilka JEsu tager sin hwila/** som ock i anseende til **JEsu andeliga hwilostads ort/ beskaffenhet/ tiden til JEsu hwila/ och sjelfwa hwilan/ hwaruti den består.** Ach! huru Salige äro nu icke the Siälar, som werckeligen anammat JEsum i sina hjertan; ty allom them, som honom anammade, gaf han macht til at blifwa GUDs barn: them som tro på hans Namn. Hwilke icke af blod, icke heller af köttslig wilja, icke heller af någors mans wilja, utan af Gudi födde äro. Joh. 1:12,13. Ach! huru nödigt är tå icke för hwar och en til at bepröfwa sig, om han anammat JEsum eller ei uti sitt hjerta: Apost. Paulus säger: försöker eder sjelfwa. om J åren i Trone; bepröfwer eder sjelfwa, eller kännen J eder icke sjelfwa, at JEsus Christus är uti eder? utan så kunde wara at J odugelige åren. 2. Cor. 13:15. Wore thet nu så kära Själ, at tu wid titt hjertas tilstånds noga bepröfwande efter GUDs ord, måste finna, at tu i then hijt in tils förlidna tider, antingen icke wandrat i rättfärdighetenes, utan i syndens wäg, eller ock intet blifwit beständig i den wägen, utan åter afwikit och affallit ther ifrån, och insomnat i samma syndasömn som tilförene: ach så anse då den förbijgångna tiden af titt lefwerne, intet som en rätteligen och wäl anwänd, utan som en förlorad tid, tin odödeliga Själ til skada och äfwentyr; Ach! upstå nu å nyo i JEsu Namn med en innerlig bedröfwelse och bättrings sorg; ty så länge tu i et sådant Nådelöst tilstånd lefwat, så hafwer tu altid längre och längre gått ifrån tin Själa herde JEsu, och behöfwer wißerligen hans besynnerliga Nådeupsökande ifrån alla tina wilfarelser och willowägar; upwakna så tillika til längtan efter Frälsarens JEsu Näd, och til achtgifwande når JEsus ännu, om ock i dag, klappar uppå tins hjertans dör; ty til sådana lydachtiga och williga wil JEsus ingå. Apoc. 3:20. **Gud gifwer then helga Anda them, som honom lydachtige äro.** (Act. 5:32.) **Then ther törstar han komme; och then ther wil; han tage liffens watn för intet.** Apoc. 22: 17. Lita förthenskul intet på blott utwärtes Kyrckio-Skrift och Nattwardsgång, eller på ett blott utwärtes årbart lefwerne, som äfwen

wen alt kan förrättas til blott utwärtes af the andeligen döde och skrymtare; utan wakna up med allone ifrån din otro och synda sömn, och statt up ifrån de döda, så warder Christus tig uplysandes. (Eph. 5:14.) och sök Frälsarens JEsu Nåd och förbarmande, at ock tu ännu i en sann bättrings beständighet, måtte hinna til et Nådefullare och Saligare tilstånd, til at omsider weta tig och wara barmhertighet wederfaren, i den sedan förbijgångna tiden ifrån tin hjerteliga bättrings början, och få med andra Trogna GUDs barn, tröста tig af en andelig erfarenhet i GUDs wägar, genom bedröfwelse och tolamod til förfarenhet och hopp, som icke låter komma på skam. (Rom. 1:3, 4, 5.) at kunna säija med Pauko: Jag wet på hwem jag tror, och är wiß at han förmår förwara mit betrodda gods in til den dagen. 2. Tim. 1:12. Och sålunda känna HERRans Nådes Trofasthet, som aldrig öfwergifwer them, som en gång för alla, öfwergifwa syndawägen och syndakärleken, och öfwerlåta sig i en sann bättrings wäg, under HERRans Nådes förande igenom denna jämmerdalen, til sit himmelska rike.

Han aldrig öfwergifwer
Then honom sig förtror;
Then honom tregen bliswer/
Han Salig gjör och stor/ ꝛc.

Då finge tu sjelf erfara, at the som rätteligen bliswit af hjertat omwände, intet mera stå tilbaka, som en falsk boge; (Osea 7:16. Psal. 78:57.) utan the som warda HERRans utkallade och utkorade och Trogne, stå fast icke allenast i friden eller wälgången, utan ock i striden och motgången, och äro altid uppå lambets JEsu sida: Apoc. 17:14.) Och Salige äro the, ty the warda i the swåraste tider ock altid delachtige af JEsu seger, och winna ock genom Nåden i sin egen besynnerliga strid. The wanno honom för lambsens blod skul, och för thes witnesbörds ord skul, och the hafwa icke älskat sit lif alt in til döden. Apoc. 12:11. I alt thetta öfwerwinne wi, genom honom, som oß älskat hafwer. Rom. 8:37. Men ther JEsus och hans anda intet är i hjertat, ther är ingen seger; utan syndenes träldom och Herrawälde, med all annor fiendtelig macht. Ja, hwilken icke hafwer Christi anda, han hörer icke honom til. Rom. 8:9.

§. 13.

Sluteligen, hwad nu här uti, om beständigheten ifrån första omwändelsen til en sann och lefwande Tro sagt är, til at wisa the rätta Trognas ståndachtighet, och wandring i Måden, såsom i det förbisgångna, så ock i närwarande, och tilkommande tilstånd in til ändan, at JEsus måtte altid hafwa sin hwilostad i theras hjertan: thet bör hwarcken ther hån förtydas, som wore thet intet möjeligit, at falla af ifrån Måden; ty sådant wisa Exempel i then helga skrift, såsom i Demas 2. Tim. 4: 10. med flera, och äfwen förfarenheten. Icke heller bör det i så måtto förstås, som skulle icke Gud wela the fallnas omwändelse å nyo; ty medan Måde tiden warar, så kallar HERren Gud ock ännu the affällige til bättring. Wändt om tu affällige Israel, säger HERren, så wil jag intet wända mitt ansichte ifrån eder: ty jag är barmhertig säger HERren, och wil icke wredgas ewinnerliga; allenast kän tina miſsgjerning, at tu emot HERran tin Gud syndat hafwer ꝛc. Jer. 3: 12, 13. conf. v. 1. Men thet måste man tilstå, at thet ifrån et fult affall eller skepsbrott i Trone i upsåteliga synder, warder fast swårare at upstå igen, än mången tror, ty ther är hwarken lif eller anda til rörelse igen: om intet HERren med en synnerlig Nåd upsöker det borttappade, och besynnerligen äfwen tuchtar til bättring, då man ock måtte skynda sig at upstå, ehuru swårt thet ock wore, och icke längre fördröija; utan håldre wåga alting, än förblifwa i sitt affall; om man icke wil blifwa ewinnerligen förtappad och förlorad. Ty wil man intet upstå, så föreståår intet annat, utan en förskräckelig domsens förbidelse, och eldsens nijt, som motståndarena förtära skal. Ebr. 10: 37. Och HERrans dom kan omsider så fullbordas, at han låter the affällige blifwa i thet torra. Psal. 68: 7. Och hwad är torrare än helfwete, ther intet fås mera en droppa watn, at swalka tungan med i ewighet. Allt förthenskul, är en hjertelig omwändelse, och beständigheten i Nådewägen in til ändan, fast nödwändig, och måtte thet änteligen komma ther til. Then som bliswer fast uti ändan, han warder salig. Matth. 24: 13. Om församlingenes ängel uti Epheso, som ännu intet giordt fult affall, utan ännu fans något godt hos honom qwar; ja, mera godt än man kunde tänckа kunna finnas hos en i någor måtto likwäl fallen, och hos then som nu wore stadd i äfwentyr om Nådeliuset; ty thet heter om honom: Jag wet tina gjerningar och titt arbete, och titt tolamod,

mod, och at tu icke må lida the onda, och hafwer försökt them, som säija at the äro Apostlar, och äro doch icke, och hafwer them befunnit liugare; och tu lider och hafwer tolamod, och arbetar för mitt namn skul, och är icke trött worden. Jag säger, om han likwäl hade af nöden at betänckа sitt fall ifrån den första kärleken, och at å nyo bättra sig, och gjöra the första gjerningarna, med hotelse, at hans liuseстaka skulle annors stötas af sitt rum, om han icke bättrade sig; (Apoc. 2:2, 3, 4, 5, 6.) Huru myckет mera hafwer icke då then af nöden at å nyo gjöra bättring, som fallit af både ifrån thet ena och thet andra, til en lium säkerhet, eller ock aldeles dödt tilstånd. Plöjer på nytt, och sår icke ibland törne; omskärer eder HErranom, och lägger bort edars hjertas förhud, I Juda mån och Jerusalems inbyggare; på det min grymhet icke skal utfara såsom en eld, och brinna så at henne ingen uтsläckja kan, för edra ondsko skul. Jer. 4:3, 4.

Men Salige äro the som följa, och beständige blifwa i Nådekallelsens kraft, til Lambsens Bröllop; (Apoc. 19:9.) the warda förde til thet ewiga liffens bete, och til the lefwande wattukällorne. Lambet som mitt i stolen är, skal regera them, och leda them til lefwande wattukällor, och Gud skal aftorcka alla tårar af theras ögon. Apoc. 7:17. The få ther hwila ifrån alt sitt arbete; ty theras gjerningar följa them efter Apoc. 14:13. ewig frögd skal wara öfwer theras hufwud; lust och glädje skola the få, och werck och suckan måste bortgå. Esa. 35:10.

The få boo i the ewinnerliga hyddor, som theras SjälaBrudgumme them beredt; (Joh. 14:3.) Ther skal wara en ewig middags hwila: ty tin Sol skal icke mer nedergå, eller tin måne tappa sitt sken: ty HErren skal wara titt ewiga ljus ꝛc. Esa. 60:20. Och hans ljus är Lambet. Apoc. 21:23.

Amen.

En uprichtigt begynnande Själs bättring/ i sitt innerliga eländes kännedom/ samt i Trones trångtan ock begär efter JEsum och hans Nåd ꝛc.

I en andelig wijsa författadt/

och första gången tryckt 1745.
Nu åter för åtskilligas efterfrågan skull å nyo här infört. 1758.
A. A.

Sjunges under Engelska Klockornas wanliga Ljud och Ton.

v. 1

JEsu hjelp min själ Til ett ewigt wäl, Och förskona mig en armer synda-träl; Ty jag warit har, Alla mina dar, Til så mångahanda synder snabb och snar: Jag älskat har mitt egit kjött, Som är i synden födt, Wällust, girighet, Aregirighet, Ja så mångahanda synder som jag nämna wet.

v. 2.

Ty min hela kropp, Ifrån tå til topp, Senor, märg och ben och blodet i sitt lopp, Är af synder full, Så min hela skull Blir odyaglig stor, och jag ett syndamull; Ja sielfwa döden i mig bor, I kraften starck och stor, Döden dödas skull, Men jag usle mull Ligger än (o JEsu hjelp mig) helt i kull.

v. 3.

JEsu JEsu god, För ditt dyra blod, Rena mig ifrån min synders leda flod, Gjör mit samwet rent, Fast jag kommer sent, Låt din dyra nåd ej blifwa mig förment; Gjör rent från synder hjertat mitt, At thet må blifwa titt: Si thet är min tröst, At tin liufwa röst Står, och klappar än uppå mitt härda bröst.

v. 4.

v. 4.

JEsu själa-skatt Du har fädt mig fatt, Då jag låg ock sof i syndsens mörcka natt; Sij din nådes hand Sönderslet min band, Til at rycka mig ur elden som en brand: Ja, tu här länge, JEsu god, Haft för mig tolamod, Ofta mig upwäckt; Men jag åter räckt Mina synder handen, tils all nåd blit släckt.

v. 5.

Tils jag stehl och krank, Ned til jorden sanck; För skjön liffens lucht mig mötte dödsens stanck: Werldens arga list, Mig då smekte wist, At jag länge icke kände någon brist; Ja kiöttet har i borgen gått Och smickrat mig så sätt: Satan syndsens ok Sen uppå mig wrok, JEsu Korß at bära höllt jag mig för klok.

v. 6.

Werldslig båtnads sorg, At ha fullan korg, Hafwer mig så bracht på syndsens hala torg, Der jag staly och låg, Werldslig war min hog, Tils du HErre JEsu åter til mig såg: O söta JEsu gif mig än Den nåd at bli din wän! Ty fast salig är Then tig häller kär, Swijna-draf all denna werldsens lustar är.

v. 7.

Hjelp mig JEsu opp, At mitt syndalopp, Måtte stadna uti båtkring, tro och hopp; JEsu Frälserman Tag mig nådigt an; Ingen tig förutan, mig nu hjelpa kan; Ty synden min med twål och lut Kan aldrig plånas ut; Mina syndasår Äro stygg och swår, Uti hela werlden jag ei lisa får.

v. 8.

JEsu hör mitt rop, Drag mig ur den hop, Som förfallne liggia kull i syndsens grop, Tuchta mig med vijs, at jag blifwer wijs, Och ej längre söker arma menskiors prijs; Ty jag mig endast JEsu will Tig öfwergifwa wil, Båd med kropp och siäl; Synd och werld farwäl, Ick' en timma längre blir jag eder träl.

v. 9.

Til min själa-frögd Är mitt sinne bögd, Uti JEsu finner jag

mig

mig ewigt nögd; Ty hans wäg är rätt, Oket äfwen lätt, Lär mig söta JEsu dig at följa tätt: Ja med tins Andes nådeskins, Uplys mitt hjertans hus! JEsu JEsu min, Gjut i hjertat in, Ditt af hjertat milda och ödmjuka sinn.

v. 10.

Då jag finner ro Til min själ och tro Hos min JEsu, som wil själf då hos mig bo: I ett nedrigt sinn, Där wil JEsus in; Förödmjuka mig fördenskul JEsu min, Och gjör mig, efter titt behag, Frij ifrån syndens lag; Ty den är mig led, Men tin liufwa séd, Tina rätter, JEsu, wil jag blifwa wed.

v. 11.

Amen ware sagt, Gif mig JEsu magt Til at bli GUDs barn, och tag mig i tin acht; Ty om jag mig rår, Strax ett fall jag får; Dy förwara mig uti din sidosår! O ljufwa kärlek mig upwärm Uti din nådes barm, Til at älska dig, Som tu älskat mig, Thet är (söta JEsu hjelp) ewinnerlig. Amen.

Rättelser.

pag. 6. lin. 2, 3. frågar, läs: fråga. lin. 23, Ha, läs: Ach. lin. 27. Ah, läs: Och.
pag. 20. lin. 30, wächarena, läs: wächtarena. lin. 33. ty, läs: thy.
pag. 34. lin. 30. wißhag, läs, mißhag.
pag. 38. lin. 3, JEsu, läs: JEsus. lin. 13, sjelfwa, läs: sjelfwa lin. 28, Fråsaren, läs: Frälsaren.

HEIKKI REENPÄÄN
KIRJASTO

Hartauskir-
jallisuus
Achrenius

KANSALLISKIRJASTO